

CURIERUL UCRAINEAN

Luptați și veți învinge!

M. Ubravsky

Serie nouă, nr. 353-354 / februarie 2018

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Orice vocabular al unei limbi exprimă, de fapt, o civilizație, o cultură, de aceea importanța lui este deosebit de mare. Bogăția unei limbi este dată de bogăția și de varietatea vocabularului ei, compartimentul cel mai labil și mai supus influențelor din afară. Influențele străine sunt favorizate, de cele mai multe ori, de vecinătatea geografică, amestecul de populație, conviețuirea propriu-zisă și de factorul politic, economic și cultural care se pot stabili între diverse popoare.

Vocabularul limbii române este foarte variat ca origine și aceasta din cauză că la formarea lui au contribuit neobișnuit de multe limbi. Favo-

rostopască și altele. Aceste ucrainisme sunt importante pentru lexicul românesc în ansamblul său, deoarece individualizează vocabularul întregii limbi române sau al graiurilor din mari zone ale țării.

Ceea ce trebuie remarcat în legătură cu elementele ucrainene în limba română este faptul că patru dintre ucrainisme (*calic, slut, tovarăș, valmă*) fac parte din lexicul fundamental, de 1419 de unități, al celor mai importante elemente de vocabular al limbii române.

În ceea ce privește elementele românești din limba ucraineană, aceasta a primit de-a lungul

Importanța interacțiunii între culturi

rizați de caracterul tolerant, pacifist și deschis al românilor, reprezentanții diverselor culturi, etnii și religii s-au putut manifesta aici în libertate, contribuind la deschiderea culturii române către valorile universale și la construirea și modelarea caracterului european al acesteia. Poporul român a știut să asimileze valorile europene și noneuropene, păstrând, în același timp, propriile valori și identitatea specifică.

Conviețuirea românilor cu ucrainenii în nord-estul și nord-vestul țării, precum și, în general, contactele directe îndelungate dintre cele două popoare au dus la o influență lingvistică reciprocă manifestată, cu deosebire, în domeniul vocabularului.

Cu oarecare aproximație, se poate afirma că începuturile influenței ucrainene asupra vocabularului românesc datează de prin secolul al XI-lea sau chiar cu un veac mai devreme (dacă admitem opinia lui G. Ivănescu). În general vorbind, elementele lexicale de origine ucraineană pot fi împărțite în două mari categorii, și anume: o parte care se întâlnește în regiuni în care există până astăzi un contact direct între populația românească și cea ucraineană și o parte care acoperă (aproape) integral spațiul lingvistic românesc. Dintre cele dintâi pot fi amintite, spre exemplu: *boroană, bortă, ciubotă, holercă, hrib, scripcă, stoler* și multe altele, care prezintă mai puțin interes tocmai pentru că au un pronunțat caracter regional. Spre deosebire de acestea, alte împrumuturi din ucraineană au devenit sau tind să devină populare, ceea ce înseamnă că se întrebunțează în mai toate regiunile țării. Din această categorie fac parte: *bahnă, bezmetic, borș, burlac, cobzar, horn, lan, polonic, prispă,*

veacurilor numeroase cuvinte. Acest lucru este explicabil, dacă avem în vedere relațiile strânse dintre cele două popoare vecine și faptul că pe teritoriul pe care se vorbesc cele două dialecte sudice se află graiuri românești, centrul din care se răspândesc majoritatea cuvintelor împrumutate.

Cuvintele pătrunse din limba română în limba ucraineană n-au avut toate aceeași soartă. Unele dintre ele sunt atestate numai în ariile unde au fost introduse de la început în mediile bilingve care favorizau împrumutul (*amenda, basmă, brazda, kameșa, masamary*), iar altele s-au generalizat pe arii destul de întinse. Astfel, termeni ca *bukata, țaryna, dzeama, (j)aryci, keptar, mamalyga* și altele sunt cunoscuți pe o întindere mult mai mare, nu numai unde contactul cu românii a fost direct.

Ca amploare, vechime și număr, pe primul plan se situează elementele lexicale în domeniul creșterii vitelor și mai ales al păstoritului: *baci, balega, balmuș, berbenytea, blyndyi, botei, bryndza, țarok, dzer, floiera, kleag, kolyba, komarnyk, kuleșa etc.* O asemenea situație este firească dacă avem în vedere faptul că românii cu care ucrainenii au venit în contact se ocupau în primul rând cu păstoritul, fiind excelenți specialiști în această ramură, care constituie o străveche îndeletnicire a poporului român (Pentru detalii și pentru completarea informației privitoare la împrumuturile românești în limba ucraineană, vezi Ion Robciuc, *Raporturile lingvistice româno-ucrainene*, București, 1996).

Ion ROBCIUC

Din agenda
deputatului UUR

pag. 2

Comisia pentru învățământ
și tineret a CMN

pag. 3

Apelul cadrelor didactice
adresat părinților elevilor
care studiază limba
ucraineană

pag. 4

Planul de acțiuni/proiecte
culturale ale UUR
pe anul 2018

pag. 5, 6, 7

Ecolul sărbătorilor

pag. 8

„Ziua Internațională
a Limbii Materne“
sărbătorită la
Cluj-Napoca

pag. 10

„Nici într-o carte nu mi-aș
putea exterioriza bucuria
citirii revistei «Curierul
ucrainean»“

pag. 11

Necesitatea creștinului
de a merge la biserică

pag. 12

Fostul președinte al Ucrainei
în căutarea mormântului
lui Ivan Mazepa

pag. 12

Din agenda deputatului UUR

Deși o parte din perioada scursă de la ultima apariție a rubricii a cuprins vacanța parlamentară și sărbătorile de iarnă, pe stil nou și pe stil vechi, activitatea deputatului UUR nu s-a diminuat. Parlamentarul nostru a folosit prilejul manifestărilor sărbătorești pentru noi contacte directe cu alegătorii și pentru cunoașterea trebuințelor acestora.

La reluarea activității parlamentare, domnul deputat Nicolae Miroslov Petrețchi s-a implicat decis în principalele evoluții politice și legislative, după cum se poate vedea din relatările noastre.

Exigență la formarea noului Guvern

Întreaga societate a urmărit cu multă atenție criza guvernamentală iscată la începutul anului și mișcările politice pentru formarea noului guvern. Ceea ce nu se cunoaște în amănunțime este conținutul discuțiilor și negocierilor purtate pe parcursul procedurilor parlamentare.

Astfel, în calitate de candidată propusă pentru funcția de prim-ministru, doamna Viorica Vasilica Dăncilă a avut și întâlniri cu grupuri parlamentare, pentru a câștiga încrederea acestora.

Folosind prilejul, deputatul comunității ucrainene a expus doamnei Dăncilă și suitei sale următoarele exigențe:

1. *Calea constituțională de legătură a parlamentului cu membrii Guvernului o constituie întrebările și interpelările. Unii miniștri se abat cu dibăcie de la problema ridicată, fie răspunzând incomplet, fie divagând de la subiect, fie chiar cu date deformate de aparatul din subordine. Sugerăm ca doamna prim-ministru să-i atenționeze pe membrii viitorului Guvern să acorde mai multă atenție și seriozitate răspunsurilor oficiale pe care le transmit deputaților și senatorilor.*

2. *În sensul celor arătate anterior, semnalăm doamnei prim-ministru că rolul Departamentului pentru Relația cu Parlamentul în circuitul întrebărilor/interpelări-răspunsuri este cu totul formal, se poate spune chiar parazită. Pur și simplu Departamentul primește și transmite mai departe corespondențele, ca un oficiu poștal. Dacă tot există această intermediere, cel puțin Departamentul să confrunte răspunsul primit de la ministrul întrebător/interpelat cu întrebarea/interpelarea ce i-a fost adresată și să observe dacă răspunsul este serios.*

3. *Deputații GPMN au o situație specifică: ei nu răspund numai față de alegătorii dintr-o anumită circumscripție pentru că sunt aleși prin vot național. De pe această poziție ei pot observa mai obiectiv ierarhizarea urgențelor în domeniul investițiilor; desprinși de interesele strict locale. În același timp, ei remarcă mai bine dacă alocațiile bugetare sunt repartizate principial sau după criterii subiective, adică electorale și partinice. Semnalările deputatului unei minorități naționale ar trebui analizate cu mai mult interes ministerial, pentru că parlamentarul minorității naționale nu intervine de pe pozițiile colegialității de partid cu un primar sau altul, cu un președinte de consiliu județean sau altul, ci de pe pozițiile cunoașterii reale a urgențelor din teritoriu.*

4. *Ca lider al PSD vă semnalăm că unii primari și chiar președinți de consilii județene ai PSD manifestă infatuare față de dorința unui deputat al minorității de a-l ajuta cu posibilitățile parlamentare, etalând cu orgoliu relațiile pe care le are în partidul majoritar. Această atitudine dăunează în mod practic, pentru că una este perspectiva de jos în sus a apartenenței la putere și alta este perspectiva de la centru spre teritoriu, când intră în competiție toate solicitările și când legăturile de partid intră în concurs cu alte legături din același partid pe un buget limitat.*

5. *O problemă aparent punctuală dar, în același timp, de principiu, cu rezonanțe chiar și în politica externă, este obligația - bine intenționa-*

tă! - prevăzută în legislația învățământului, ca manualele școlare să fie editate atât pe suport hârtie, cât și în format digital. Aplicarea generalizată a acestei reguli duce la imposibilitatea organizațiilor minorităților naționale de a finanța editarea manualelor în limba maternă, deoarece tirajul inerent redus al acestora face imposibilă economic imprimarea lor. Unele minorități își rezolvă problema prin import, dar cel puțin pentru minoritatea ucraineană această soluție nu este cea mai fericită și nici cea mai conformă cu interesele politicii externe a României.

6. *Pentru final - un aspect care ține direct de activitatea primului ministru. Domnul Mihai Tudose a manifestat solicitudinea de a ne invita la o discuție la Palatul Victoria. În opinia mea a fost un lucru bun. Am folosit prilejul pentru a prezenta un memoriu scris despre problema transportului public în zonele periferice ale țării. Domnul prim-ministru a primit cu cuvinte de apreciere memoriul, dar nu a mai urmat niciun răspuns. Vă semnez această întâmplare cu rugămintea de a evita întâlnirile pur protocolare, iar pe de altă parte, pentru a pune în vedere membrilor Cabinetului Dvs. principiul că trebuie să se considere angajați și pentru asigurările date în mandatul anterior și pentru răspunsurile încă neformulate la întrebările și interelările adresate vechiului Cabinet“.*

Expozeul deputatului ucrainean a constituit - este onest să recunoaștem - punctul forte, cel mai concret, al întâlnirii doamnei Dăncilă cu membrii GPMN. De altfel, candidata și suita Domniei Sale au notat cu vădită preocupare aspectele puse în discuție.

Revenind la problematica transporturilor

Astfel, cum am relatat în edițiile anterioare (a se vedea „Curierul ucrainean“ nr. 349-350 din decembrie 2017), dl deputat Petrețchi s-a adresat direct premierului atunci în funcție, Mihai Tudose, cu un memoriu pe tema dificultăților de deplasare în zonele de graniță locuite și de ucraineni. Demisia Guvernului Tudose a lăsat problema în suspensie, motiv pentru care deputatul nostru a ținut să o menționeze în contextul exigențelor exprimate noului premier.

Hotărât să nu lase lucrurile în seama solicitudinii de tip electoral, cu tot respectul și cu toate speranțele față de noul guvern, domnul deputat Petrețchi a apreciat că e bine să reia problema și imediat după investirea noului guvern, conform proverbului „bate fierul cât e cald“.

Reproducem interpelarea formulată după investirea noului guvern și adresată doamnei prim-ministru Viorica Vasilica Dăncilă și domnului ministru al Transporturilor, Lucian Șova: „Debutul noii echipe guvernamentale a coincis cu deraierea trenului de cisterne în zona Balota, care a întrerupt pentru 15 ore și 15 minute circulația pe importanta magistrală feroviară București-Timișoara. A fost al cincilea accident de cale ferată survenit exact în aceeași zonă și, din câte suntem informați, din aceeași cauză: starea deplorabilă a căii de rulare, precaritatea reparațiilor făcute anterior. Rezultă că nu ne aflăm în fața unui eveniment grav dar izolat, ci în fața simptomelor unei boli de sistem: dispariția oricărui simț al responsabilității în cadrul companiei care se ocupă de infrastructura feroviară.“

Nu este vorba însă numai de o companie, ci de întregul departament de căi ferate. Vă semnez un alt simptom de indolență din compania transport de călători. Unele trenuri internaționale au în componență vagoane străine, cu o altă compartimentare și alt număr de locuri decât vagoanele CFR. Spre exemplu, vagoanele căilor ferate maghiare de clasa a doua au cu câte 22 de locuri mai puțin. Se știe că emiterea biletelor de călătorie se face computerizat, ceea ce ar trebui să asigure rigoare. Totuși, zi de zi, pentru aceste vagoane se emit computerizat câte 22 de bilete

peste locurile existente. Nimeni nu adaptează softul.

Dar starea de nepăsare totală se întâlnește și în celelalte departamente. Pentru cel care administrează drumurile naționale este deja antologică prăbușirea unui segment din autostrada Sibiu-Sebeș. A răspuns cineva? A plătit cineva? S-a stabilit cine și cum din partea Companiei a supravegheat pe șantier lucrările de construcție? Cum se întocmesc contractele și cum se garantează calitatea lucrărilor?

Starea de indisciplină din departamentul transporturilor aeriene s-a văzut cu mai multe prilejuri, ultimul fiind abandonarea pasagerilor cursei TAROM Bruxelles-București.

Se înțelege că asemenea situații grave nu sunt limitate la durata unui mandat sau altul. Este un balast care se transmite de la un guvern la altul și de la un mandat ministerial la altul, încât devine o boală a însuși sistemului de a governa. Pentru acest motiv facem această interpelare după instalarea noului guvern, pentru a afla dacă are o politică pentru a se curma această transmitere de stil de muncă paralizant de la o perioadă la alta.

Am să mai citez o situație ilustrativă și pentru stilul legăturilor premier-miniștri. La începutul lui decembrie 2017, în cadrul unei întâlniri de lucru inițiate de fostul premier Mihai Tudose cu deputații GPMN, Domnia Sa a primit cu interes un memoriu privind situația transportului public în județele de graniță, cu probleme concrete din Maramureș și Tulcea. Nici înainte, nici după schimbarea Guvernului nu am primit niciun răspuns. Este și aceasta o dovadă pentru situația că schimbarea demnitarilor șterge responsabilitatea pentru problemele deja cunoscute, reluându-se totul de la capăt, într-un perpetuum mobile al lipsei de răspundere.

Aștept răspuns în conformitate cu prevederile art.201-203 din Regulamentul Camerei Deputaților“.

Remarcăm că interpelarea - așa cum prevăd normele parlamentare - a abordat problematica într-un orizont larg, de politică internă, sporind astfel șansele ca și problemele punctuale, cum ar fi cea a transportului din zonele de graniță, să fie mai serios rezolvate.

Ulterior interpelării, domnului deputat i s-au semnalat și alte probleme privind transportul feroviar zonal, respectiv din județele Arad și Timiș, pentru care s-au inițiat acțiunile corespunzătoare.

Din nou în atenție drepturile constituționale

Ca și în lunile anterioare, deputatul nostru păstrează în centrul atenției propunerile și inițiativele legislative cu semnificație pentru exercitarea efectivă a drepturilor și libertăților fundamentale. Am reținut două exemple.

Încă din sesiunea parlamentară septembrie-decembrie 2017, liderul Grupului parlamentar al minorităților naționale a distribuit deputaților din Grup draftul unui proiect de lege privind organizațiile minorităților naționale. Domnul deputat Nicolae Miroslov Petrețchi a studiat cu atenție documentul și a prezentat 15 propuneri de îmbunătățire, care s-au atașat intenției legislative.

De mare actualitate este problema îmbunătățirii cadrului legislativ pentru funcționarea comisiilor speciale de anchetă. Domnul deputat Nicolae Miroslov Petrețchi a avut o întâlnire specială cu domnul Eugen Nicolicea, președintele Comisiei Juridice, de Disciplină și Imunități a Camerei Deputaților, prezentându-i opiniile sale despre această idee de legiferare și oferind expertiza Cabinetului parlamentar pentru a lucra cu Grupul de inițiatori. Oferta de conlucrare a fost acceptată cu interes.

Observator

Comunicat

Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

Continuăm să informăm cititorii noștri despre activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România.

De la ultima informare a cititorilor noștri, activitatea conducerii UUR și aici avem în vedere, pe de o parte, cea a președintelui UUR, iar, pe de altă parte, a Prezidiului în ansamblu (sau a unor Comisii) ori a unor membri ai Prezidiului, a fost orientată pe trei direcții:

a) Pregătirea și desfășurarea Conferinței naționale a profesorilor care predau limba ucraineană, care s-a desfășurat la Sighetu Marmăției în perioada 8-10 februarie 2018. Concluziile, măsurile și direcțiile de acțiune pentru îmbunătățirea activității în acest domeniu vor face obiectul unei analize mai detaliate la următoarea ședință a Consiliului UUR și, probabil, vor fi reflectate de reprezentanții Comisiei pentru învățământ a UUR în paginile publicațiilor noastre.

b) Desfășurarea ședinței ordinare, lunare a

Prezidiului Executiv al UUR, care a avut loc în ziua de 14 februarie 2018 la sediul central al UUR, unde în prima parte a lucrărilor ședinței a fost analizat modul de utilizare de către filialele județene și, respectiv, de către comisiile UUR a resurselor bugetare alocate pentru luna ianuarie, după care a urmat prezentarea referatelor (20 de referate) pentru activitățile planificate a se desfășura în luna martie, conform Planului de acțiuni culturale aprobat de Consiliul UUR la finele anului trecut. La toate filialele au fost planificate și urmează a se desfășura acțiuni dedicate Zilei Internaționale a Femeii, sărbătoririi poetului național Taras Șevcenko și a altor personalități ucrainene.

Totodată, în cadrul ședinței au fost analizate și aprobate un număr de 33 referate de necesitate pentru cheltuieli gospodărești și de altă natură, transmise de președinții filialelor județene.

Un punct separat al ședinței l-a constituit ra-

portul de activitate prezentat de dl Petrețchi Miroslov Nicolae, deputat al minorității noastre în Parlamentul României, activitate detaliată în cadrul rubricii „Din agenda deputatului UUR“.

La finalul ședinței, au fost prezentate și analizate invitații, adrese, petiții, cereri venite din partea unor organizații, instituții, persoane fizice și juridice din țară și din Ucraina: susținerea și participarea la diferite acțiuni culturale în țară și în Ucraina.

La încheierea lucrărilor ședinței, Prezidiul a adoptat hotărâri și decizii pentru fiecare dintre măsurile adoptate, acestea fiind semnate de către membrii Prezidiului.

c) În această lună s-au stins din viață persoane de care ne vom aminti cu mult drag și cu multă prețuire. Nu voi pomeni numele lor din respect și pentru a nu răscoli amintirea celor dragi. Președintele UUR și o parte din membrii Prezidiului au fost alături de familiile îndoliolate în momentele grele, care lasă urme adânci în sufletele celor rămași și care s-au angajat să ducă mai departe proiectele nefinalizate de către cei plecați de lângă noi.

Următoarea ședință de lucru a Prezidiului va avea loc în prima jumătate a lunii martie.

*Material realizat de vicepreședintele UUR,
Victor HRIHORCIUC*

Comisia pentru învățământ și tineret a Consiliului pentru Minoritățile Naționale

Sediul Uniunii Ucrainenilor din România, București, a fost gazda ultimei reuniuni din anul 2017 a Comisiei pentru învățământ și tineret a Consiliului pentru Minoritățile Naționale. La reuniune au participat domnul dr. Amet Aledin, subsecretar de stat în cadrul DRI, domnul Nicolae Miroslov Petrețchi, președintele UUR și deputat în Parlamentul României, domnul Ghera Giureci-Slobodan, președintele UCR și deputat în Parlamentul României, domnul Slavoliub Adnagi, deputat în Parlamentul României din partea USR, doamna dr. Maria Nistor, director general al Editurii Didactice și Pedagogice și reprezentanții comisiilor pentru învățământ ale minorităților naționale din România.

linie de învățământ, manifestările culturale și științifice în limba maternă.

Programul întâlnirii a cuprins alegerea comitetului de conducere pentru anul în curs și stabilirea agendei Comisiei pentru anul 2018.

Pentru președinția Comisiei pentru învățământ și tineret a CMN în acest an a fost aleasă dna Vildan Bormambet de la Uniunea Democrată Turcă din România, inspector pentru minoritatea turcă în cadrul MEN, în funcția de vicepreședinte, dna Elvira Codrea de la Uniunea Ucrainenilor din România, consilier în cadrul MEN pentru minoritățile ucraineană și polonă, iar în cea de secretar – dna Svetlana Moldovan, de la Comunitatea Rușilor-Lipoveni, redactor-șef al publicației „Zorile”, care răspunde și de aspectele privind învățământul în cadrul Comunității Rușilor-Lipoveni din România.

Agenda Comisiei, pentru anul în curs, a fost stabilită și cuprinde o serie de activități și evenimente educaționale destinate elevilor care studiază în limba maternă sau limba maternă, dar și cadrelor didactice din școlile cu predare în limbile minorităților naționale. Prima activitate cuprinsă în agenda Comisiei pentru învățământ și tineret se va desfășura cu prilejul Zilei Internaționale a Limbii Materne, în data de 21 februarie, la Liceul Teoretic „Dante Alighieri” din București. Evenimentul va reuni elevi aparținând minorităților naționale, de nivel gimnazial, într-un moment artistic în care vor fi prezentate cântece și poezii în limba maternă.

Ziua Internațională a Limbii Materne este o sărbătoare marcată la 21 februarie pe plan internațional în vederea promovării diversității lingvistice și culturale, a multilingvismului. A fost anunțată de UNESCO pentru prima oară în 1999 și recunoscută de Adunarea Generală a Națiunilor Unite prin aceeași rezoluție prin care 2008 a fost declarat Anul Internațional al Limbilor.

Mulțumim reprezentanților Comunității Rușilor-Lipoveni din România pentru ospitalitate!

*Elvira CODREA,
președintele Comisiei pentru învățământ
a UUR*

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine în exclusivitate autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737
E-mail:
curierul.ucrainean@gmail.com**

**Redactor-șef:
Ion Robciuc**

**Redactor:
Kolea Kureliuk**

**Tehnoredactare:
Ștefania Ganciu**

**Tiparul executat la
Tipografia
„S.C. SMART
ORGANIZATION SRL“**

Ziua memoriei eroilor de la Kruty

La 29 ianuarie 2018, Ucraina marchează la nivel național împlinirea a 100 de ani de la luptele de lângă Kruty care pentru poporul ucrainean au devenit simbolul eroismului și al sacrificiului tinerei generații în lupta pentru independență.

La 29 ianuarie 1918, pe platforma de cale ferată se aflau mai puțin de 520 de ostași ucraineni, tineri și studenți, înarmați doar cu 16 mitraliere și un tun. Rușii erau de zece ori mai mulți și aveau în dotare tren blindat și artilerie.

Trupele Republicii Populare Ucrainene de lângă Kruty erau comandate de Averki Honceanenko. Beneficiind de o poziție avantajoasă și datorită eroismului de care au dat dovadă, ucrainenii au reușit să producă rușilor pierderi însemnate și să întârzie ofensiva acestora până la lăsa-

rea întunericului. Apoi, sub presiunea dușmanului, ostașii ucraineni s-au retras în mod organizat spre trenuri militare și au pornit spre Kiev distrugând în urma lor liniile de cale ferată. Dar o companie de studenți formată din 27 de băieți, rătăcindu-se în întuneric, a revenit în gara Kruty care, între timp, fusese ocupată de bolșevici. Tinerii au fost luați prizonieri, torturați și executați. Mai târziu, aproape toți acești eroi au fost îngropați pe movila lui Askold din Kiev.

În aprilie 1918, ucrainenii sprijiniți de germani și de trupele austro-ungare (conform Acordului de la Brest) au eliberat aproape întreaga Ucraină de bolșevici. Așadar, lupta de lângă Kruty a devenit o luptă pentru viitorul Ucrainei.

Datorită victoriei și curajului ostașilor ucrai-

neni, asaltul bolșevicilor asupra Kievului a fost oprit pentru câteva zile, timp în care s-au purtat discuții între Republica Populară Ucraineană și țările din a Patra Alianță. În contextul dat era important ca, în acest timp, capitala ucraineană să fie sub controlul Radei Centrale.

Acordul de pace de la Brest a fost semnat la 9 februarie 1918. El statua recunoașterea Republicii Populare Ucrainene independente ca subiect al relațiilor internaționale.

Cinstirea memoriei tinerilor morți la 29 ianuarie 1918 lângă Kruty capătă un caracter profund simbolic astăzi când militari la fel de tineri apără suveranitatea, libertatea și independența Ucrainei în luptele cu agresorii ruși în partea estică a regiunilor Donețk și Luhansk.

Istoria a demonstrat că dreptatea învinge întotdeauna, iar dreptatea este de partea poporului ucrainean.

Ambasada Ucrainei în România

Apelul cadrelor didactice, reunite în cadrul consfătuirilor naționale la Sighetu Marmăției, adresat părinților elevilor care studiază limba ucraineană

Obiectiv: prin studierea limbii ucrainene păstrăm tradițiile, obiceiurile strămoșilor noștri și identitatea noastră.

Limba maternă este cel mai important instrument în păstrarea tradițiilor, obiceiurilor, a culturii unui popor, asigurând, la urma urmei, perpetuarea identitară a noastră ca popor, în general, și ca individ, în particular. Există nenumărate moduri de a prezerva limba maternă, în cazul nostru, limba ucraineană, și, implicit, acea identitate națională enunțată anterior. Aici, e necesar să ne oprim asupra câtorva dintre ele, trei mai exact, nu știm dacă sunt cele mai spectaculoase sau importante, însă, în opinia noastră, vitale și eficiente pentru atingerea obiectivului sus-enunțat.

Unul dintre modurile primordiale prin care putem conserva limba maternă este inițierea, dezvoltarea și perpetuarea ei în mediul familial. Nu știm dacă v-ați gândit vreodată la modul cel mai serios posibil, cât de norocoși suntem noi, respectiv, copiii noștri că ne naștem și trăim într-un mediu bilingv, beneficiind de un atu pe care populația majoritară nu îl are. Faptul că, de la o vârstă fragedă, vorbim, în paralel, două limbi cu structuri total diferite, o limbă slavă (ucraineană) și una latină (română), este un câștig enorm pentru dezvoltarea noastră cognitivă, intelectuală și culturală. De ce să nu valorificăm această oportunitate, pe care nu multă lume o are, și să nu încurajăm studiul aprofundat a limbii ucrainene, ci ne oprim, din mers, odată cu pășirea copiilor noștri în școală. De parcă, orientarea copilului spre studiul sistematic a limbii materne ar fi o rușine, i-ar frâna dezvoltarea sau i-ar diminua viitoarele oportunități. Nimic mai fals. Lucrurile stau tocmai invers, iar acest fapt se datorează fenomenului globalizării, în care, vrem nu vrem, suntem implicați. Iar aici, dorim să menționăm faptul că studiul limbii materne în România, așa după cum este bine știut, se poate face la toate nivelurile de studiu, începând cu ciclul preșcolar, primar, gimnazial, liceal și culminând cu cel universitar, privilegiu de care nu toate minoritățile beneficiază.

Un al doilea mod ar consta în păstrarea și perpetuarea tradițiilor și obiceiurilor specifice ucrainene care riscă, ca mai tot ceea ce ține de tradiție, în general, să se dizolve, în timp, în această lume a vitezei și a tehnologizării când, de pildă, faptul de a interpreta un cântec sau a organiza o șezătoare poate fi privit cu scepticism sau ca o trăsătură exotică. Este laudabilă munca și strădania multora dintre cadrele didactice de a performa în această direcție, mărturie fiind nenumăratele spectaco-

le, festivaluri, concursuri educaționale și artistice etc. organizate de aceștia, și pe care Uniunea Ucrainenilor din România le-a sprijinit și le sprijină cu toată încrederea. Dar conservarea datinilor din străbuni, a tradiției populare orale, vedeți Dvs., tot prin limbă se face. Faptul de a le citi copiilor noștri un basm popular sau cult ucrainean, o poezie, de a le interpreta un cântec sau de a pune în scenă împreună cu ei o piesă de teatru, sunt tot parte a conservării limbii materne. Și în acest caz, UUR vine în sprijinul Dvs. prin editarea revistelor, inclusiv pentru preșcolari și școlari, a cărților, culegerilor, manualelor etc. sprijinindu-i pe scriitorii noștri talentați în a-și vedea ideile puse pe hârtie, și de care, ulterior, să beneficiem atât noi, cadrele didactice, cât și voi, stimați părinți și copii.

Iar al treilea mod, poate cel mai important, ar fi eradicarea prejudecăților privind lipsa de oportunități a celor care aleg să meargă în direcția ucrainismului. Însă există un călcâi al lui Ahile în această problematică, pe care ar trebui să încercăm cu toții să-l rezolvăm, și anume, conștientizarea părinților, a comunității din care facem parte, asupra pericolului pe care-l comportă această mentalitate păguboasă. Avem atâtea exemple de ucraineni, și aici ne referim la OAMENI cu majuscule, care au demonstrat calități remarcabile în diferite domenii de activitate și care nu s-au dezis de A FI ucrainean.

Stimați părinți de etnie ucraineană, acest lucru îl pot face profesorii de limba ucraineană, ei fiind cel mai elocvent exemplu al iubirii față de limba lor maternă, ucraineană, și un model pentru cei pe care îi păstoresc și cărora le îndrumă pașii spre a deveni, la rândul lor, modele de urmat. Drept urmare, solicităm sprijinul vostru în a vă îndruma copiii spre a învăța în limba voastră, a noastră a tuturor, ucraineană, căci profesorii noștri reprezintă calea prin care poate fi plămădită identitatea națională, fiind o responsabilitate de care ei se achită cu multă dăruire, lucru pe care îl putem vedea la olimpiadele de limba ucraineană, serbările școlare, numeroasele și diversele concursuri etc.

Dragi profesori și părinți, limba ucraineană nu te împiedică cu nimic în a-ți atinge scopul, și chiar și atunci când alegi sau viața îți oferă posibilitatea să performezi în domenii dintre cele mai diferite, faptul că știi limba ucraineană nu este nici rușinos, și nici nu constituie un impediment, ci, dimpotrivă, îți oferă un plus de valoare, de încredere și de adaptabilitate. Și dacă, totuși, nu găsim nicio motivare în a aprofunda limba ucraineană, s-o facem măcar de dragul ei, pentru că

este o limbă melodică, frumoasă, bogată în sensuri și nuanțe lingvistice, vorbită de peste 60 de milioane de oameni de pe Terra, este limba lui Șevcenko, a lui Franko, este limba cazacilor, a strămoșilor noștri.

În concluzie, cu toții, începând cu factorul decizional de la cel mai înalt nivel până la ucraineanul din cel mai îndepărtat cătun al României, trebuie să fructificăm posibilitatea pe care ne-o oferă guvernul României prin UUR, aceea de a studia în limba noastră maternă, ucraineană, și de a ne păstra tradițiile și obiceiurile cu care am fost înzestrați de aproape un mileniu.

Anunț

Pentru o mai amplă reflectare în periodicele Uniunii Ucrainenilor din România a vieții comunităților ucrainene din România și a activității UUR, conducerea UUR a hotărât să angajeze corepondenți. În acest scop, va fi organizat un concurs care va cuprinde o selecție a CV-urilor și un interviu realizat de o comisie alcătuită din redactorii-șefi ai publicațiilor UUR.

Persoanele care doresc să participe la concurs trebuie să transmită până la 1 martie 2018, la Secretariatul central al UUR o cerere însoțită de CV în limba ucraineană și limba română (Atenție! Vor fi analizate numai CV-urile cu numărul de înregistrare al Secretariatului organizației centrale a UUR). Data interviului va fi comunicată ulterior.

Doritorii trebuie să aibă în vedere faptul că corespondenții angajați ai periodicelor UUR trebuie să corespundă următoarelor cerințe.

- să cunoască bine limba ucraineană și limba română;
- să aibă aptitudini de jurnalist;
- să cunoască bine viața comunității ucrainene din România, activitatea UUR și periodicele acesteia;
- să participe la acțiunile UUR organizate pe întregul teritoriu al României (după cum hotărăște redactorul-șef) în vederea reflectării acestora în presa noastră;
- să trimită redacțiilor materiale (articole, reportaje, interviuri etc.) la timp și la un nivel corespunzător;
- să știe să folosească mijloacele foto, audio și video digitale, precum și mijloacele electronice de comunicare.

Adresa Secretariatului central al UUR:

Str. Radu Popescu nr. 15, sector 1,

București

tel./fax (+4)201/222.07.55;

(+4)201/222.07.37

e-mail: uur.secretariat@gmail.com

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2018

(Urmare din numărul 351/352)

Filiala	Denumirea acțiunii	Localizare	Data
Arad	„Să ne cunoaștem patria“ (excursie în Maramureș)	Maramureș	iulie
	Expoziție culinară „Tradiții în gastronomia ucraineană“ în parteneriat cu Școala Gimnazială Tîrnova	Tîrnova	octombrie
	E vremea colindelor „Astăzi s-a născut Hristos“	Tîrnova	decembrie
Botoșani	Întâlnirea comunităților ucrainene din spațiul românesc	Maramureș, Satu Mare, Arad, Botoșani	iulie
	Școala de vară a tineretului din Botoșani	Botoșani, Cernăuți/Ucraina	iulie
	Sărbătoarea fanfarelor și a dansurilor ucrainene	Cândești	iulie
	Ziua Națională a Ucrainei	Rogojești, Avrameni, Cândești, Ucraina, Botoșani	august
	Rogojești, vatră a ucrainenilor din județul Botoșani; tradiții și obiceiuri locale	Rogojești	septembrie
	Ziua sportului pentru toți	Agafon, Botoșani	septembrie
	Sărbătoarea culturii ucrainene dincolo de Botoșani	Tudor Vladimirescu, Botoșani	octombrie
	Toamna multiculturală prin ochii studenților și elevilor ucraineni din județul Botoșani	Avrameni, Botoșani, Cândești, Tudor Vladimirescu, Rogojești	noiembrie
	1 Decembrie, Ziua Națională a României prin ochii tinerilor ucraineni din Botoșani	Avrameni, Botoșani, Cândești, Tudor Vladimirescu, Rogojești	decembrie
	Festivalul de colinde ucrainene, ediția a XIII-a	Botoșani	decembrie
București	Zilele culturii ucrainene (Tradiții meșteșugărești și artă culinară. Expoziție de carte și fotografii, spectacol artistic, masă rotundă)	București	iulie
	1030 de ani de la creștinarea Rusiei Kievene	București	iulie
	Ziua Ucrainei/ Ziua Drapelului	București	august
	Zilele culturii slave; seară culturală ucraineană	București	septembrie
	Sărbătorirea căzăcimii ucrainene de Pokrovy. Hramul bisericii și spectacol	București	octombrie
	Ziua scrierii și limbii ucrainene	București	noiembrie
	Evocarea Holodomorului	București	noiembrie
	Să ne cinstim înaintașii; vizitarea mormintelor personalităților ucrainene din București, depuneri de coroane	București	octombrie, noiembrie
	Sărbătorirea Sf. Nicolae (în colaborare cu Ambasada Ucrainei la București)	București	decembrie

Filiala	Denumirea acțiunii	Localizare	Data
București	Concert de colinde	București	decembrie
Caraș-Severin	Excursie în Ucraina (Transcarpatia)	Reșița	iulie
	Zilele culturii la Reșița	Caransebeș	iulie
	Aniversarea a 25 de ani de la formarea grupului vocal feminin „Călinul roșu“	Caransebeș	august
	Ziua Ucrainei. Rolul limbii materne în educația religioasă. Cântec religioase. Întâlnire cu fiii satului. Sărbătoarea cântecului ucrainean	Caransebeș	august
		Cornuțel	septembrie
		Copăcele	octombrie
		Zorile	noiembrie
	Festival de colinde	Caransebeș	decembrie
Cluj-Napoca	765 de ani de la încoronarea lui Danylo Halyțkyi Romanovyci (în anul 1253)	Cluj-Napoca	octombrie
	Deplasarea cu trupa de teatru „Жарптиця“ („Pasărea de foc“), din cadrul Organizației județene Cluj a UUR, la Organizația județeană București, în vederea promovării identității culturale a minorității ucrainene din România	București	octombrie
	185 de ani de la nașterea scriitoarei Marko Vovciok (1833-1907)	Cluj-Napoca	noiembrie
	Deplasarea cu trupa de teatru „Жарптиця“ („Pasărea de foc“), din cadrul Organizației județene Cluj a UUR, la Organizația județeană Maramureș, în vederea promovării identității culturale a minorității ucrainene din România	Maramureș	noiembrie
	125 de ani de la nașterea publicistului, poetului și scriitorului Mykola Chvyliovyi (1893-1933)	Cluj-Napoca	decembrie
Galați	Ziua Independenței Ucrainei	Galați	august
	Comemorarea hatmanului Ivan Mazepa și depunerea de flori la monumentul din Parcul „Libertății“	Galați	octombrie
	Comemorarea Holodomorului din Ucraina anilor 1932-1933	Galați	noiembrie
	Marcarea Zilei Minorităților Naționale	Galați	decembrie
Iași	Marcarea Zilei Naționale a Ucrainei și a Drapelului de Stat al Ucrainei	Iași	august
	Excursie în Ucraina a membrilor filialei „Pe urmele lui Șevcenko și Eminescu“	Cernăuți – Kiev	august, octombrie

(Continuare în pagina a 6-a)

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2018

Filiala	Denumirea acțiunii	Localizare	Data	Filiala	Denumirea acțiunii	Localizare	Data
Iași	Participarea la Festivalul dansului și cântecului popular național din județul Iași „Confluente“	Iași	octombrie	Satu Mare	Sărbători de iarnă la ucrainenii sătmăreni (Sf. Nicolae)	Micula	decembrie
	Simpozion „Ziua scrierii și limbii ucrainene“. Evocarea literar-artistică a scriitorilor și poezilor din Bucovina	Iași	noiembrie	Suceava	Obiceiuri ucrainene la Ploșcii	Ploșcii	iulie
	Seară de film documentar și artistic al minorităților din Iași. Masă rotundă dedicată Zilei memoriei victimelor Holodomorului și situației din estul Ucrainei	Iași	noiembrie		Identitatea religioasă a ucrainenilor	Dărmănești	iulie
	Spectacol omagial dedicat Zilei Minorităților	Iași	decembrie		„Petrivka“ – întâlnire cu huțului	Brodina de Sus	iulie
	Participarea la Festivalul datinilor și colindelor organizat de alte organizații județene ale UUR	Sighet, Tulcea, Botoșani, Caraș-Severin, Baia Mare	decembrie		Concert de muzică religioasă ucraineană, ediția a IV-a	Maidan, Cacica	august
	Participarea la acțiuni cultural-sportive organizate la nivelul organizațiilor județene ale UUR și cu celelalte minorități din Iași	Sighet, Tulcea, Botoșani, Cluj etc.	2018		Ziua Ucrainei și a ucrainenilor de pretutindeni	Siret	august
	Participarea la acțiuni organizate în afara granițelor, la invitația organizatorilor, asociațiilor și instituțiilor din Ucraina sau alte țări	Cernăuți, Vinnyța, Ivano-Frankivsk	2018		Bucătăria ucraineană: tradiție și inovație	Izvoarele Sucevei, Moldova	septembrie
	Zilele culturilor slave. Simpozion	Iași	2018		„Elmovei lest“, festival de cântece ucrainene	Ulma	septembrie
Maramureș	Sărbătorirea cântecului și dansului ucrainean	Crasna Vișeuului	iulie		Rolul seniorilor ucraineni din Bucovina în activitatea UUR	Brodina	octombrie
	Sărbătorirea cântecului de nuntă la ucraineni	Valea Vișeuului	iulie		Ziua educației în școlile în care se predă limba ucraineană	toate organizațiile	octombrie
	Acțiune Baia Mare	Baia Mare	septembrie		Gospodina ucraineană – tainele murăturilor	Milișăuți	octombrie
	Cupa de fotbal a UUR, filiala Maramureș	Repedea, Rona de Sus, Remeți, Crăciunești, Sighetu Marmăției	iunie, iulie, septembrie		„Să ne cunoaștem trecutul“ – Holodomorul din Ucraina anilor 1932-1933	Suceava	noiembrie
	Întâlnirea cu fiii satului	Lunca la Tisa, Bocicoiu Mare	octombrie		Omagierea scriitoarei Olha Kobyleanska	Gura Humorului	noiembrie
	Festivalul minorităților naționale din România	Sighetu Marmăției	octombrie		Ziua Minorităților Naționale	Rădăuți	decembrie
	Obiceiuri de toamnă la ucraineni	Remeți	noiembrie		Festival (internațional) de colinde ucrainene	Siret	decembrie
	Sărbătorirea Pomului de iarnă	toate școlile în care se studiază limba maternă	decembrie	Timiș	Excursie pe Dunăre a copiilor ucraineni	Caraș-Severin	iulie
Satu Mare	Sărbătorirea Zilei Naționale a Ucrainei și a Drapelului Ucrainei	Satu Mare	august		Turneu de fotbal al tinerilor ucraineni	Știuca	iulie
	Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate, simpozion internațional	Satu Mare	octombrie		Festivalul de datini și tradiții al tinerilor lugojeni	Lugoj	iulie
	Ziua culturii ucrainene	Tarna Mare, Satu Mare	noiembrie		Din Timiș în Bucovina	Bucovina	august
					„Din Maramureș la Știuca“ – festival ucrainean	Știuca	august
					Marcarea Zilei Naționale a Ucrainei	Timișoara	august
					Festival etnic al minorităților din Timișoara	Timișoara	septembrie
					Gală maramureșeană a ucrainenilor din Banat	Soca	septembrie
					Zilele culturii ucrainene	Variaș	septembrie
					Concurs de interpretare a cântecului ucrainean	Știuca, Dragomirești	octombrie
					Ziua ucrainenilor din Criciova: 110 ani	Criciova	noiembrie
					Festival internațional de colinde ucrainene din Banat	Timișoara	decembrie

(Continuare în pagina a 7-a)

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2018

Filiala	Denumirea acțiunii	Localizare	Data	Filiala	Denumirea acțiunii	Localizare	Data
Tulcea	Tradiții în gastronomia ucraineană. „Festivalul borșului pescăresc“, ediția a IV-a	Sulina, Tulcea	iulie	Comisia de Învățământ	Cursuri de perfecționare și formare profesională pentru cadrele didactice care predau limba ucraineană/în limba ucraineană cu profesori invitați din Ucraina	diverse județe	iulie-august
	Participarea la obiceiuri ucrainene din Ploșcii – Suceava	Suceava	iulie		Schimb de bune practici între România și Ucraina: județele în care se studiază limba maternă ucraineană	România/Ucraina	august
	Aniversarea Independenței de Stat a Ucrainei	Tulcea, Telița, Fântâna Mare	august		Zilele liceelor ucrainene din România	Maramureș, Suceava, Timiș	septembrie
	Dialog intercultural	Sulina, Tulcea	august		Ziua Profesorului Ucrainean	Suceava	octombrie
	Zilele culturii ucrainene	Chilia Veche	august		OTUR	Excursie cultural-educativă în satul natal al marelui Cobzar Taras Șevcenko, pentru membrii activi ai UUR și OTUR (la care participă reprezentanții din toate organizațiile județene ale UUR și OTUR)	Regiunea Zvynehorod, Ucraina
	Schimb cultural cu ucrainenii din patria mamă – Ucraina	Reni, Izmail	septembrie	Participare la „Forumul Tineretului Ucrainean al Diasporei“, Dnipro, Ucraina (la care participă reprezentanții din toate organizațiile județene ale OTUR)		Dnipro, Ucraina	august
	Zilele culturii ucrainene. Obiceiuri de toamnă la ucrainenii	Letea, Pardina, Telița, Dunavăț, Ciucurova	septembrie	„Zadunaiska rybka“ – concurs ucrainean național de pescuit recreativ-sportiv (la care participă toate organizațiile județene ale UUR și OTUR)		Tulcea-Sarichioi	septembrie
	Masă rotundă „Mihail Moruzov“ în slujba intereselor naționale	Tulcea	septembrie	Zilele filmului ucrainean		Cluj-Napoca	octombrie
	Dialog intercultural al tinerilor aparținând minorităților naționale	Tulcea	octombrie	Proiect pentru tinerii ucraineni „Mojo“		București	
	Participarea la Cupa Tineretului – Botoșani	Botoșani	octombrie	OFUR	Școala de vară a femeilor ucrainene	Sighetu Marmației	iulie
	Zilele culturii ucrainene	Crișan, Caraorman	noiembrie		Realizarea de CD-uri ale grupurilor folclorice ucrainene din România	toate organizațiile de femei ucrainene	iulie
	„Să nu uităm istoria“ – Holodomorul din Ucraina	Tulcea	noiembrie		Ziua Independenței Ucrainei	toate organizațiile județene UUR	august
	Ziua Minorităților Naționale	Tulcea	decembrie		Respectul și prețuirea pentru femei cadre didactice pensionare, a scriitoarelor	toate organizațiile de femei ucrainene	octombrie
	Participare la Festivalul colindelor din Timișoara	Timișoara	decembrie		Chipul femeii în cultura ucraineană	Cluj-Napoca	noiembrie
	Seară de colinde ucrainene	toate organizațiile	decembrie	Sărbătoarea Sf. Nicolae		decembrie	
Participarea la invitațiile primite pe timpul anului 2018			<p style="text-align: center;">Nicolae Miroslov Petrețchi, președintele UUR</p> <p style="text-align: center;">Mihai Traista, președintele Comisiei de Cultură</p>				
Comisia de Cultură	Festivalul „Concurs Național de Creație“ Literatură artistică „Tinere talente ucrainene din România“	București					iulie
	Participarea membrilor activi la călătorie documentară în ceea ce privește cultura, istoria și geografia Ucrainei	Ucraina					martie-noiembrie
Participarea la adunarea anuală a Congresului Mondial al Ucrainenilor	Kiev	august					
Participarea la Festivalul „ProEtnica“ 2018	Sighișoara	august					
Zilele culturilor slave	București	septembrie					
Ucrainenii din România: istorie, contemporaneitate și perspective	București	noiembrie					
Între prieteni	București						
Ucrainenii din România – film	București						
„Natalka-Poltavka“	București						
Portretul făcător de minuni	București						

Spiritul sărbătorilor de iarnă, spiritul Nașterii Domnului Isus Hristos, aduce întotdeauna pace și liniște în casele creștinilor, chiar dacă afară nu a căzut nici un fulg de nea. Albul zăpezii care trebuia să se așternă pe tot pământul, de sărbători, s-a instalat în inimile și în sufletul oamenilor care s-au străduit să păstreze tradițiile și obiceiurile lăsate din moși-strămoși.

La Negostina, județul Suceava, perioada sărbătorilor a trecut fără zăpadă, fără viscol, chiar și fără gerul Bobotezei, dar s-a colindat, s-au făcut urări de Anul Nou, 2018, mai mult pe la casele gospodarilor și în biserică. Copiii s-au străduit și au colindat pe la casele oamenilor românește, dar

și ucrainește, căci studiază limba maternă în școală, iar pentru efortul lor au fost răsplătiți pe măsură cu bani, fructe și dulciuri. La biserica satului Negostina au fost prezenți mulți credincioși și cu toții au interpretat cele mai frumoase colinde locale. Botezul Domnului (Boboteaza) a adunat, de asemenea, mulți credincioși, care au venit să participe la sfințirea apei și s-o ducă la casele lor, deoarece agheasma mare este tămăduitoare și folositoare pentru multe întrebuițări și cu toții într-un glas strigau chiraleisa.

Membrii grupului vocal ucrainean „Vocile Negostinei“ au fost prezenți, în această perioadă, la câteva activități culturale de păstrare a frumoaselor tradiții și obiceiuri de iarnă, care vestesc cele trei mari praznice: Nașterea lui Isus Hristos, Sărbătoarea Sfântului Vasile cel Mare – Anul Nou și Botezul Domnului (Boboteaza). La 22 decembrie 2017, am fost prezenți la Festivalul „Obi-

Ecoul sărbătorilor

ceiuri și tradiții“ din Suceava pe scena amenajată în fața Casei de Cultură, unde am interpretat colindele: „Z rojdenstvom Chrystovym“, „Boh predvicinyi“, „Vciora iz veciora, veselaia nam novyna“. Acțiunea a fost organizată de Centrul Cultural „Bucovina“, iar acolo ne-am întâlnit cu doamna Gabriela Teișanu, consultant artistic, și ne-am fotografiat în mijlocul Târgului de Crăciun și a imensului brad împodobit. În mijlocul multor formații de pe scenă s-au prezentat și câteva grupuri de minorități, mai ales de ucraineni unde am fost invitați și noi.

Domnul profesor Petru Șoiman, inițiatorul tuturor acțiunilor culturale din Bălcăuți și nu numai, ne-a invitat să participăm la „Colind la Porțile Cerului“. Această activitate a fost una foarte reușită, sala Căminului Cultural era arhiplină, iar cei prezenți pe scenă au transmis mesajul înălțător al

colindelor tradiționale. Aici au colindat alături de noi și alte grupuri artistice: „Nadiia“ din Călinești-Cuparencu coordonat de doamna profesor Loredana Mândrișteanu, „Străjăncuța“ din Straja, care s-a prezentat cu tradiții românești și bineînțeles gazdele „Kozaciok“. A fost prezent și Moș Crăciun care a asistat la frumosul program de sărbători. Tot la Bălcăuți, la acest eveniment s-au întâlnit și trei colindători din Măriței, aproape vecini, fiecare făcând parte din alt grup: Loredana Mândrișteanu de la „Nadiia“ Vlăduț Barbir, elev de liceu de la „Kozaciok“ și subsemnata. Ne-am bucurat de această întâlnire și am făcut o poză ca să ne vadă cei cunoscuți. De Ajunul Bobotezei, în zona noastră se mai colindă pe la casele oamenilor, „se șcidruie“. O mare bucurie mi-au făcut membrii grupului „Kozaci-

ciok“ împreună cu dl prof. Petru Șoiman când au venit la fereastra casei mele cu tot alaiul, cu muzică în seara zilei de 5 ianuarie 2018 să mă colinde.

Încheierea sărbătorilor s-a desfășurat la biserică din satul Măriței, biserica copilăriei și tinereții mele, unde am participat la Sfânta Liturghie împreună cu grupul „Vocile Negostinei“. Părințele Ștefan, parohul bisericii „Adormirea Maicii Domnului“ din Măriței, ne-a primit cu mult drag și cu multă bucurie împreună cu foarte mulți credincioși ai satului. La încheierea Sfintei Liturghii am interpretat câteva colinde în limba ucraineană, chiar și rugăciunea „Tatăl Nostru“ a fost cântată tot în limba ucraineană. M-am întâlnit cu multe rude, cu vecini, cunoscuți, prieteni pe care nu i-am văzut de multă vreme, iar această întrevvedere mi-a creat multe emoții constructive, am trăit sentimente care mi-au creat o stare de bine, de mulțumire sufletească. Am întâlnit persoane mai în vârstă care mi-au mulțumit cu lacrimi în ochi pentru gândul bun pe care l-am avut, să le aduc în dar un buchet de colinde ucrainene,

care se auzeau odinioară și acolo, deoarece satul este ucrainean. Alții au venit să-mi mulțumească pentru bucuria care au simțit-o când au ascultat colindele ucrainene lăsate ca moștenire generațiilor viitoare, dar care uneori se pierd. Nu avem voie să le uităm, avem datoria strămoșească să le păstrăm și să le transmitem mai departe.

Felicia GRIGORAȘ

Numărul anilor de activitate ai corului mixt „Vocile Ronei“ crește, dar cel al coriștilor scade

Corul mixt „Vocile Ronei“ din Rona de Sus, Maramureș se îndreaptă încet, dar sigur spre 70 de ani de activitate. Acest lucru se datorează unui grup inimos de coriști care cântă de peste 50 de ani în acest cor, inimoasei dirigoare, prof. Geta Petrețchi, care de aproape două decenii îl animă cu răbdare și măiestrie. Și nu în ultimul rând, acest lucru se datorează Uniunii Ucrainenilor din România, care de peste un sfert de veac organizează și sponsorizează toate activitățile culturale ale ucrainenilor din România.

Dacă la început corul s-a compus dintr-un grup de dascăli, treptat numărul lui a crescut ajungând, după anii 1960, să aibă 60, 70, 80 și chiar 90 de persoane. Cu anii, prin căsătorie, prin plecări în alte localități numărul coriștilor a scăzut. Mai mult despre asta am scris în monografia corului „Vocile Ronei“.

Ce m-a determinat să scriu aceste rânduri este un eveniment dureros. A plecat dintre noi doamna Hafia Grijac (Bout), cea care a luat parte la înființarea corului din Rona de Sus în anul 1949. De la dânsa am avut câteva fotografii pe care le-am folosit în monografie. A mai plecat dintre noi și prof. Nicolae Kramar care a cântat și el un număr de ani în acest cor și a continuat munca de profesor de muzică și de dirijor la Suceava. Anul trecut ne-a părăsit înv. Marta Bota, care a fost coristă, dar și scriitoare. Cu lacrimi în ochi le dorim

„Odihnă veșnică!“, iar familiilor condoleanțe.

Celor care mai cântă în cor le doresc multă sănătate și succes în frumoasa activitate de corist. Tinerilor coriști le doresc să le ia exemplul, să continue această frumoasă tradiție spre bucuria lor și cinstea comunei Rona de Sus.

înv. Ileana DAN

Ucrainenii sătmăreni au sărbătorit Ziua Culturii Ucrainene

În ziua de 25 noiembrie 2017, la Micula, filiala Satu Mare a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat Ziua Culturii Ucrainene. La acțiune au participat 150 de persoane, ucrainenii din Satu Mare, Micula, Tarna Mare, Ciuperceni, Moftinu Mic, Păulian, Rătești etc.

La eveniment au luat parte și invitați: Doboș Ștefan, primarul comunei Micula, consilierii locali ai Primăriei, Doboș Csaba, directorul școlii „Gellert Sandor”, Ștețco Maria, director adjunct al școlii „Gellert Sandor”, cadre didactice care de

fiecare dată sunt prezente la toate manifestările organizate de UUR.

În deschidere, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, a subliniat importanța organizării unor asemenea evenimente pentru etnia

ucraineană, deoarece numai așa etnia noastră își poate demonstra apartenența etnică și culturală. A mai precizat faptul că trebuie să ne iubim limba, cultura, deoarece fără acestea nu poate exista niciun popor și că UUR va susține toate activitățile pe care le organizează filiala Satu Mare.

Acțiunea, în afară de prezentarea artei culinare a ucrainenilor, a mai avut și o componentă artistică. Pe scenă a urcat grupul de elevi care studiază limba maternă ucraineană „Miculeanca”, coordonat de Loredana Morar și Sacala Camelia.

Totodată, la eveniment a fost prezent și ansamblul popular „Hudațka taistra”

din Ujhorod, care a încântat publicul cu prestația lor de o înaltă ținută, precum și coordonatorii ansamblului prof. Nebesnyk Ivan, rectorul Academiei de Artă a regiunii Transcarpatia, și prof. Pavlo Ciucika.

„Ne bucură faptul că în Micula ucrainenii își păstrează identitatea

etnică prin organizarea de evenimente culturale și le mulțumim pentru că iau parte la evenimentele organizate și finanțate de Uniunea Ucrainenilor din România”, a precizat Irina Liuba Horvat, președintele filialei Satu Mare a UUR.

Mai trebuie precizat încă un lucru important pentru etnia ucraineană, și anume faptul că în luna noiembrie se mai sărbătorește și „Ziua scrierii și a limbii ucrainene” și „Ziua comemorării victimelor Holodomorului din Ucraina”.

Mihai MACIOCA

Grupul de elevi „Miculeanca”

Ansamblul popular „Hudațka taistra” din Ujhorod

Ziua Culturii Ucrainene în localitățile Criciova și Variaș

Uniunea Ucrainenilor din România, filiala Timiș organizează în fiecare an Ziua Culturii Ucrainene în toate localitățile în care există minoritatea ucraineană. Anul 2017 a fost un an bogat în astfel de acțiuni culturale, iar ultimele festivaluri au avut loc în localitatea Criciova, la 19 noiembrie 2017, și în localitatea Variaș, la 9 decembrie 2017. La festivalurile din Criciova și Variaș au

participat toate ansamblurile vocal-instrumentale și ansambluri de dansuri din județul Timiș, dar și alți invitați. Surpriza mare a fost prezența la Variaș a ansamblului ucrainean „Glasul ucrainenilor” de la filiala UUR Caraș-Severin, condus de dl profesor Ivan Liber, care a cântat și a încântat publicul prezent, fiind rechemat să cânte încă două melodii ucrainene: „Banate, Banate” și „Ma-

ramoreș, ridnyi kraiu”. Ansamblul „Șovkova trava” din Lugoj condus de doamna Albiciuc Savana, a fost la înălțime, primind aplauze îndelungate ale publicului spectator.

La Criciova, a debutat noul ansamblu ucrainean de cântec și dans din Știuca, condus de dna Holovciuc Maria, numele acestui ansamblu fiind „Zabava”, iar la Variaș au debutat cu cântec și dans ucrainean elevii de la Colegiul Național „Iulia Hasdeu” din Lugoj, secția ucraineană. Întregul comitet UUR, filiala Timiș a fost prezent atât la Criciova, cât și la Variaș, iar dl Hleba Gheorghe, președintele UUR filiala Timiș, a dat startul programului artistic. Și la

Criciova, și la Variaș, programul artistic l-au încheiat „Huțulii” din Banat cu noi cântece ucrainene, unul dintre ele fiind „Cereșnevyi țvit”, versuri de poetul ucrainean Pavlo Romaniuc, compoziția muzicală de dl profesor Ivan Liber, iar naistul ucrainean Hrin Nicolae a cântat o suită de cântece ucrainene, în colaj,

la 6 naiuri, unul aparținând UUR, iar celelalte 5 construite și acordate chiar de el. Au fost două zile cu cântec, joc și voie bună.

Ana HRIN

„Ziua Internațională a Limbii Materne” sărbătorită la Cluj-Napoca

Devenită deja tradiție, celebrarea de anul acesta a „Zilei Internaționale a Limbii Materne” la Cluj-Napoca a fost inedită datorită faptului că a reunit, sub aceeași cupolă, patru naționalități distincte care au ales să sărbătorească împreună cu noi limba lor maternă: ucraineană, română, maghiară și bielorusă. Ca de fiecare dată, Uniunea Ucrainenilor din România în parteneriat cu Specializarea Limba și literatura ucraineană din cadrul Departamentului de limbi și literaturi slave (Facultatea de Litere – UBB) au organizat această

acțiune, evidențiind, anual, prin acest gen de întâlniri un lucru definitoriu pentru orice națiune, și anume că limba maternă trebuie percepută ca element esențial al identității naționale a fiecăruia dintre noi. De menționat că „Ziua Internațională a Limbii Materne” se sărbătorește anual în întreaga lume, începând cu anul 2000, având drept obiectiv promovarea diversității cultural-lingvistice și a multilingvismului.

Cuvintele de salut au fost rostite de președintele Uniunii Ucrainenilor din România, dl deputat Nicolae Miroslav Petrețchi, de prodecanul Facultății de Litere, dl conf. dr. Dorin Ioan Chira, de directorul Departamentului de limbi și literaturi slave, dna lector dr. Katalin Balázs și de gazda evenimentului, președintele Filialei Cluj a UUR, lector dr. Ioan Herbil.

În deschidere, membrii Coralei Organizației Cluj a UUR au intonat imnurile de stat ale României și Ucrainei. Ca fiecare dintre manifestările organizate la Cluj, și aceasta a înglobat două componente, științifică și cultural-artistică, menite să întregască viziunea audienței asupra celor prezentate.

Astfel, partea științifică a manifestării a fost deschisă de către studentul-istoric Andrei Kaľaur, de origine bielorusă care, în comunicarea sa, *Мова, література, влада: нариси з історії білоруської культури з часів повстання 1863-1864 рр. до кривавої ночі 1937 р.*, a relevat, pe de o parte, profilul cultural, științific, social etc. al națiunii bielorusă, iar pe de altă parte, tragedia intelectualității bielorusă care, asemeni celei ucrainene, a suferit represalii din partea regimurilor totalitare. Comunicarea a fost prezentată în limba sa maternă, fapt ce i-a sporit farmecul și, totodată, s-a încadrat, într-un mod original, în specificul evenimentului. Prezentarea dlui Kaľaur a fost exemplificată prin diverse documentare.

Cea de-a doua comunicare, *Limba ucraineană din perioada Rusiei Kieveane*, prezentată de lector dr. Ioan Herbil, ne-a purtat în vremuri și locuri

îndepărtate, mai exact în Rusia Kieveană, pe urmele genezei limbii ucrainene. Autorul comunicării a devoalat și a demontat, totodată, cu ajutorul instrumentelor lingvistice, câteva mituri și prejudecăți privind perioada începerii formării limbii ucrainene, idei „comandate” de diferite regimuri politice cu scopul de a minimaliza importanța limbii ucrainene în contextul lingvistic slav. Autorul ajunge la concluzia că „la sfârșitul secolului al XI-lea și începutul secolului al XII-lea s-a încheiat, convențional spus, procesul formării limbii ucrainene, adică varianta vorbită a acesteia dobândise acele trăsături lingvistice specifice și, în același timp, această perioadă reprezintă începutul unei noi etape a dezvoltării sale”.

Directorul Departamentului de limbi și literaturi slave, lector dr. Katalin Balázs, în comunicarea *Importanța limbii materne*, a vorbit despre necesitatea conservării limbii materne ca factor identitar primordial. Pornind, în exemplificare, de la limba maternă a domniei sale, limba maghiară, dna Director a subliniat frumusețea și unicitatea fiecărei limbi naționale, îndemnându-i, în principal pe studenți, să nu-și abandoneze limba maternă în detrimentul limbilor dominante.

Din cea de-a patra comunicare, *Limba maternă – instrument natural al gândirii și comunicării*, prezentată de prodecanul Facultății de Litere, dl conf. dr. Dorin Ioan Chira, un vechi și de

nădejde prieten al ucrainenilor, am putut afla lucruri inedite despre diferite dialecte vorbite, de pildă, în Olanda sau în Irlanda, și despre riscul pe care-l comportă globalizarea, punând în pericol existența acestora.

Spre finalul acțiunii, membrii Coralei au recitat, în limbile ucraineană și română, poezii dedicate limbii materne și au interpretat mai multe cântece din folclorul ucrainean, pentru a ne aminti, o dată în plus, cât de frumoasă, melodioasă și bogată este limba noastră maternă. Ca un

fapt, poate, mai puțin popularizat pe care doresc să-l menționez, este că, de pildă, în cadrul Concursului internațional al limbilor de la Paris din anul 1928, datorită posibilităților lingvistice nelimitate și a muzicalității sale, limba ucraineană a ocupat locul al III-lea, după limbile franceză și italiană.

În concluzie, limba maternă a jucat și continuă să joace un rol esențial și în dănuirea noastră, a ucrainenilor din România, atestați de peste șapte secole pe aceste meleaguri. Păstrată și perpetuată prin cântece, proverbe, zicători, poezii, povești etc., cu alte cuvinte, prin tot ceea ce ține de comorile inestimabile ale folclorului tradițional ucrainean, limba maternă rămâne factorul primordial în conservarea noastră identitară.

Mihaela HERBIL

Erori

Sub cerul cărui început
se plimbă zorii cei bezmetici?
Sub norii primului sărut
născut în termeni aritmetici

Sub streășina ce curge în vânt
furtuni de lacrimi ce-or să vină
trecute ore pe pământ
și nopți crescute-n rădăcină

Sub mersul astrilor mă leg
C-un zâmbet fals ca de lumină
și merg ca puberul cel bleg
să văd o fată orfelină

Sortit să-ți fie mersul lin,
adaug trupul meu de tine
Și-ncerc să pot să mă alin
cu stropi din ploaia care vine.

Sub storiuri ce se lasă, sunt
un om al nimănuui. În fine!
o palmă de țărână sunt
Și o eroare de destine.

Împărțire

S-a-mpărțit lumea-n două
iar partea cea mai bună era
atât de mică
încât puteai să o cumperi
cu-n bob de rouă
picat accidental pe marea de urzică
împrăștiată-n câmpul plin de maci
Și, culmea, peste tot ți se va spune
să rabzi și mai ales, să taci.

Cristian Ilie CEGA

„Nici într-o carte nu mi-aș putea exterioriza bucuria citirii revistei «Curierul ucrainean»“

Cu deosebit respect revin în publicația „Curierul ucrainean“ cu bucuria de a ura redactorului-șef, domnului Ion Robciuc, „La mulți ani!“ la împlinirea vârstei de 82 de ani. Aceeași urare tuturor colaboratorilor revistei căreia îi doresc apariții neîntrerupte.

Trimit cuvintele scrise pe hârtie cu pixul pentru că sunt un cititor „vechi de ani“ care nu se poate adapta la cerințele moderne de comunicare prin folosirea internetului, calculatorului etc. Când citesc, simt nevoia să țin cartea în mână, să răsfoiesc paginile iar mirosul de cerneală tipografică este un stimul pentru lectură. Cu cartea în mână mă simt în intimitate cu acțiunea și personajele îmi apar aievea. Citesc în majoritatea cazurilor cu pixul și caietul lângă mine pentru a-mi nota ce îmi place și mă sensibilizează, pentru reîmprospătarea memoriei.

În spiritul celor de mai sus, eu „studiez“ revista „Curierul ucrainean“ și consemnez ideile care concură la instruirea mea (limbă, școală, lansări de carte etc.). În intervalul septembrie 2014 – noiembrie 2017 în care eu am primit revista prin bunăvoința domnului Kolea Kureliuk, articolele, interviurile, relatările, poeziile, poveștile etc. publicate în revistă m-au impresionat și și-au găsit loc în suflet și în memorie.

Domnule profesor Ion Robciuc, am făcut un bilanț tematic al conținutului revistei primite de la nr. 271-272, septembrie 2014, la nr. 347-348, noiembrie 2017. Redau mai jos câteva spicuiuri din vastul bilanț întocmit.

În nr. 271-272, semnalăm, domnule Ion Robciuc, în articolul „Modalități de studiere și promovare a limbii ucrainene“ următoarele: „a fost înființată o rețea de 93 unități școlare în România în care se studiază limba ucraineană“, aproximativ 8.500 de elevi care reprezintă 16,7% din totalul de 51.000 de ucraineni declarați la recensământul din 2011. Susțineți îmbunătățirea acestei situații prin scrierea dezideratului „Limba maternă ucraineană este cheia regenerării identității ucrainene, un mijloc de afirmare a identității culturale, naționale“. Aici aș adăuga cuvintele scrise pe Facebook ale președintelui Ucrainei, Petro Poroșenko, publicate în articolul „Ziua scrierii și limbii ucrainene“ din nr. 347-348/2017: „Fie ca limba ucraineană să răsună veșnic și să câștige adepti în toată lumea“.

În următorul număr afirmați: „Cartea ucraineană nu cunoaște criză“. Cu sprijinul financiar al Guvernului României, în fiecare an lanșați în circulație 10-15 titluri sau chiar 20 de titluri fiindcă „ea, cartea, este o fereastră deschisă spre om și umanitate“. Ca argument transcrieți din „Letopișețul vechi rus“ un adevăr pentru toată lumea: „căci mult folos trage omul din învățătura cărții. Din cărți dobândim înțelepciune și cumpătare, căci ele sunt râuri ce adapă întreaga omenire, sunt izvoare de înțelepciune“. Primiți, vă rog, pentru cele de mai sus, de la un cititor, felicitări!

Scrieți un adevăr de necontestat în nr. 289-290/2015: „Diversitatea culturală este esențială pentru realizarea deplină a drepturilor omului și libertăților fundamentale. Toleranța și respectul reciproc între popoare și culturi sunt indispensabile pentru menținerea păcii și securității la nivel național și internațional“. Aș adăuga: „cine are urechi de auzit, să audă!“.

În numărul din octombrie 2015 (297-298) în articolul „Activitatea culturală a UUR“ scrieți cu bucurie despre zecile de festivaluri organizate în diferite localități cu susținerea financiară asigurată de Guvernul român, simpozioane, editări de cărți, întâlniri ale scriitorilor cu cititorii și continuați în ianuarie 2016 (nr. 303-304) în bilanțul pozitiv cu noi realizări, cu o nouă conducere a UUR, cu ediția a XXII-a a Festivalului interetnic „Conviețuiri“ organizat prima dată de prof. Kolea Kureliuk în Măriței (Ștefan Buciuta în nr. 341-344/2017). Ca o concluzie a celor de mai sus și pentru neuitarea îndatoririlor spuneți: „Nu trebuie să uităm, însă, că purtăm pe umerii noștri responsabilitatea pentru situația populației ucrainene din România, că este absolut necesar să veghem la unitatea comunității ucrainene...“.

Stimate domnule Ion Robciuc, stimată redacție, din bilanțul întocmit, pe intervalul 2014-2017, în aceste rânduri trec puține însemnări. Am urmărit în acest interval în „Curierul ucrainean“ evoluția unor corespondenți și materialele lor publicate. Am să scriu câteva rânduri și despre dâșii (prin tragere la sorți), nu înainte de a comenta articolul dvs. „Holodomorul este unic și nu poate fi uitat“. În acest articol publicat în nr. 348-348/2017, scrieți, domnule profesor: „Este o tragedie umană fără precedent, unică în felul ei și nu poate fi uitată“. Această tragedie „a luat viețile a aproape zece milioane de oameni“ prin înfometare și că în această perioadă a anilor 1932-1933 erau zile în care mureau de foame 20.000-25.000 de oameni, aflați pe acest teritoriu. Încercările locuitorilor din țările vecine, de a ajuta țărani din Ucraina cu alimente, nu au avut mereu succes. Acest subiect este tratat în multe cărți și publicații. Am să amintesc aici cartea diplomatului și publicistului Vadim Guzun „Marea foamete sovietică“ (1926-1933), articolul domnului prof. Gheorghe Dolinski „Rănila trecutului încă nu s-au închis“ publicat în „Flacăra lui Adrian Păunescu“, nr. 49/2014. De asemenea, cartea domnului Octavian Bivolaru „Durerea memoriei“ vol. I și II tratează în cuprinsul ei acest subiect.

Ca un corolar al celor scrise, adaug câteva cuvinte scrise de dvs. în articolul „UUR a împlinit un sfert de secol“, publicat în nr. 281-282/2015. Amintiți cu pioșenie că: „Inițiatorul și primul președinte al organizației în țară a fost scriitorul Ștefan Teaciuc care a acumulat și funcția de deputat până la decesul survenit în 2005“. Afirmați că: „Ucrainenii au un loc bine determinat, o existență reală, garantată, sunt fideli României, țară în care s-au născut, au crescut, muncesc și trăiesc, unii dintre ei, de peste șase secole“. Cu o bucurie nedismulată încheiați articolul: „Suntem mândri pentru ceea ce am realizat și recunoșcători Guvernului României pentru sprijinul financiar care asigură viața ucraineană în România“.

Pentru mine, cărțile sunt un izvor de cunoaștere, conținutul lor îmi creează un sentiment de dragoste aparte, iar lecturarea lor este hrana, medicamentul, bucuria ritualului zilnic. Dorim să cumparam noi volume, dar vorba marelui Constantin Tănase: „Da' cu ce?“.

Domnul Virgil Rițco în „Instinct pierdut“ ne descrie lumea păsărilor și obiceiurile „ne la locul lor“ practicate de unele păsări. Această alegorie este „tradusă“ pe înțelesul tuturor: „Așadar, nu este părinte cel ce aduce pe lume puiul păsându-”

l, ci cel care-l îngrijește, făcându-l capabil să se descurce singur în viață“. Citind frumoasa „povește“ și auzind păreri diferite despre măsurile ce trebuie luate împotriva violatorilor, mă gândesc ce măsuri ar trebui luate împotriva doamnelor „cuci“ pentru a nu umple maternitățile și grădinițele cu „puii“ părăsiți.

Doamna Felicia Grigoraș, locuitor al Negostinei, de baștină din Măriței, în nr. 283-284/2015, ne relatează despre Ziua Femeii și despre pomenirea în Biserică a lui Taras Șevcenko, despre depunerea de coroane de flori la bustul poetului, despre recitări și interpretări de cântece „pe versurile poetului, pline de jale, de tristețe, de dor și de dragoste“, afirmă: „că etnia ucraineană știe să conviețuiască în pace și în bună înțelegere cu toți cetățenii români“.

Am citit „Cobzarul“ în traducerea regretatului Ion Cozmei (împrumutat de la doamna Saveta Vărăreanu) și mă întreb: Ar avea curajul denigratorii să-l numească pe Taras Șevcenko antisemit pentru poemul „Haidamacii“?

Prin profesia exercitată, prin dragostea de cultură, cu tot ce implică acest termen, doamna Felicia Grigoraș ne demonstrează și în articolul „Câteva amintiri“ despre „profesorul meu de limba ucraineană“ respectul pentru înaintași elogiind omul și activitatea depusă întru slujirea limbii ucrainene și meritul plecatului prea devreme, în educarea și însuflirea în inima copiilor a limbii materne și obârșiei ucrainene, profesorul Iuri Racoccea. Iubind împrejurimile, pădurea și culegând plante medicinale spunea: „...bunul Dumnezeu a sădit pentru fiecare boală câte o plantă“.

Aceeași temă o dezvoltă în articolul „Limba ucraineană încă trăiește“ din nr. 287-288/2015, scriind: „Pentru ucrainenii autentici, limba ucraineană reprezintă «sarea în bucate» îndemnând și concluzionând că: „limba cu care ne naștem trebuie vorbită cu părinții, cu bunicii și cu toți membrii familiei“. Profesia de educatoare i-a stimulat dragostea de oameni și în special de copii, dragostea cu care s-a născut și pe care o revarsă asupra nepoților care îi transmit multă putere. Dintr-o poezie închinată relației bunici-nepoți pe care am scris-o demult, redau o strofă care scoate în evidență motivația: de ce bunicii se „topesc“ de dragul nepoților: „Dragostea care migrează de la copii la nepoți/ Doar bunicii sunt în stare s-o percepă pentru toți. / Iar aceasta se revarsă prin prezența lor în lume/ Aducându-i într-o stare cum n-au fost în vremuri bune“.

(Continuare în numărul următor)

Niculae SUCIU,
Gherla, Cluj

La ceas aniversar

La cea de-a 86-a aniversare a compozitorului și dirijorului cunoscutului cor ucrainean din Copăcele – Caraș-Severin, transmitem profesorului Ion Liber urările noastre de bine și sănătate din Ruscova sa natală!

Te îmbrățișăm împreună cu binecuvântarea bunului Dumnezeu la acest ceas aniversar al zilei de naștere, împletite într-un decor al iernii, care să-ți aducă sănătate, o adiere caldă de fericire, un nor plin de speranțe și un soare strălucitor asemenea sufletului tău!

Să ai mereu în vedere că viața este o vie și fiecare ciorchine, dulce sau mai puțin dulce, este un moment frumos și mai puțin frumos al vieții.

Deci, sapă în via ta cu credință, răbdare, iubire și speranță ca fiecare rod să-ți înfrumusețeze viața pe mai departe și să facă din ea un mănunchi de bucurii!

Îți urez tradiționalul „La mulți ani!“.

Livia COVACI

Necesitatea creștinului de a merge la biserică

Există nu puțini semeni de-ai noștri care se declară credincioși, dar spun uneori, chiar cu o doză de mândrie, că ei nu merg la biserică, considerând, poate, că mersul la biserică este o regulă pentru oamenii mai puțin instruiți, mai simpli. Ba mai auzim și o altă variantă a aceluiași mod de gândire: „Eu am credința mea și nu am nevoie de biserică”. Cu alte cuvinte, credința lui se rezumă la un subiectivism care nu are nimic de-a face cu caracterul comunitar al creștinismului. Vom încerca în cele ce urmează să arătăm importanța deosebită a participării la Sfânta Liturghie pentru toți credincioșii, indiferent de starea socială sau intelectuală.

Plecăm de la cuvintele Sfintei Scripturi, ale Mântuitorului Însuși. Anticipând evenimentele care aveau să urmeze, în Evanghelia de la Ioan, El face o afirmație șocantă pentru cei care îl ascultau: „Eu sunt pâinea cea vie care s-a pogorât din cer. Cine mănâncă din pâinea aceasta viu va fi în veci. Iar pâinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este trupul Meu” (Ioan 6, 51). La uluiala celor prezenți („Cum poate Acesta să ne dea trupul Său ca să-L mâncăm?”), Mântuitorul le răspunde: „Dacă nu veți mânca trupul Fiului Omului și nu veți bea sângele Lui, nu veți avea viață în voi. Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică și Eu îl învia în ziua cea de apoi” (Ioan 6, 53-54). Cu siguranță că cei prezenți nu au prea înțeles nici de această dată. Abia la Cina cea de Taină, Sfinții Apostoli aveau să intuiască ceva, atunci când Mântuitorul le oferă pâinea și vinul, rostind cuvintele de instituire a Sfintei Liturghii: „Luați, mâncați, acesta este trupul Meu”, iar mai apoi: „Beți dintru acesta toți, acesta este sângele Meu”, după care le-a cerut

„Aceasta să faceți spre pomenirea Mea” (Luca 22, 19-20). Prin această ultimă solicitare, El le cere Sfinților Apostoli să continue ritualul respectiv, ei și urmașii lor, până la sfârșitul veacurilor. Cu alte cuvinte, Cina cea de Taină nu rămâne doar un act de unicat, ea fiind oferită lumii prin lucrarea Sfinților Apostoli și a urmașilor lor.

Prin Jertfa de pe Cruce, întreaga existență a Mântuitorului se pune în slujba umanității, restabilind, în persoana Sa, armonia dintre Om și Dumnezeu. După Învierea Sa, înviere ce s-a constituit în pecetea acestei restaurări, El rămâne cu Sfinții Apostoli încă patruzeci de zile pentru a-i învăța ce trebuie să facă pentru ca fiecare adept al Său să beneficieze de împărăția lui Dumnezeu, adică să aibă parte de roadele Jertfei de pe Cruce. Le promite pentru această lucrare trimiterea Duhului Sfânt, arătând prin aceasta că viitoarea lor lucrare nu va fi una strict umană, ci una sacramentală. Și astfel, după pogorârea Duhului Sfânt, ei încep să săvârșescă Sfânta Liturghie, numită de Sf. Evanghelist Luca „frângerea pâinii” (Faptele Apostolilor 2, 46), primind Sfântul Trup și Sfântul Sânge al Domnului nostru Hristos sub chipul pâinii și al vinului. Având în vedere această legătură ființială între Sfânta Liturghie și Jertfa de pe Cruce, ea, Sfânta Liturghie, devine centrul vieții creștine, prin care fiecare participant, devenind beneficiarul roadelor Jertfei de pe Golgota, intră în Împărăția lui Dumnezeu promisă de Mântuitorul, făcându-se părtaș vieții veșnice. Ea este actualizarea permanentă, până la sfârșitul veacurilor a Jertfei de pe Cruce prin prefacerea tainică a pâinii și a vinului în Trupul și Sângele Domnului, pentru ca roadele ei să fie accesibile credincioșilor din toate locurile și toate timpurile.

Primii creștini participau cu rigurozitate la Sfânta Liturghie și se împărtășeau cu Trupul și Sângele Domnului. Ei aveau o viață morală de sfințenie și cu siguranță erau compatibili cu primirea Sfintelor Taine. Cu toate acestea, Sfântul Apostol Pavel le atrage atenția să aibă mare grijă în ce privește conduita morală raportată la Sfânta Liturghie: „Oricine va mânca din Pâinea aceasta sau va bea din paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat față de Trupul și Sângele Domnului..., căci cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, osândă își mănâncă și bea, nesocotind Trupul Domnului. De aceea, mulți dintre voi sunt nepuțințioși și bolnavi și mulți au murit” (Epistola I către Corinteni 11, 27-30).

Astăzi, prea puțini dintre noi mai pot să se numească sfinți. De aceea Biserica a rânduit taina spovedaniei (despre aceasta vom vorbi cu alt prilej), rânduială prin care ne refacem moralitatea și devenim compatibili cu Trupul și Sângele Domnului. De regulă, acest lucru se realizează în perioada celor patru posturi mari de peste an. Între ele, însă, fiecare credincios are datoria de a participa la Jertfa euharistică, la Sfânta Liturghie, chiar dacă nu se împărtășește, pentru a se îmbogăți sufletește, fiind prezent la drama mântuirii noastre, drama Golgotei.

În altă ordine de idei, cunoscând faptul că Sfânta Liturghie este expresia deplinei comuniuni, săvârșirea ei în limba maternă are o importanță deosebită pentru etniile minoritare, care își păstrează mult mai bine identitatea cultural-spirituală. Este evident faptul că în zonele cu minoritate ucraineană din țara noastră în care Biserica și-a îndeplinit rolul de a liturghisi și mărturisi credința în limba maternă conștiința etnică a rămas mai puternică, promovând tradiții populare specifice, unele dintre ele izvorând din negura timpului.

Pr. dr. Dumitru COLOTELO

Fostul președinte al Ucrainei în căutarea mormântului lui Ivan Mazepa

Fostul președinte al Ucrainei, Viktor Iușcenko, însoțit de un grup de istorici, dar și de fostul ministru-consilier al Ambasadei Ucrainei la București, dl dr. Teofil Rendiuk, autorul unui studiu științific, tradus în limba română de dl dr. Ion Robciuc, intitulat „Hatmanul Ucrainei – Ivan Mazepa – Moldova și România”, au sosit într-o vizită la Galați în data de 25 octombrie 2017. Scopul pentru care fostul președinte al Ucrainei, însoțit de un grup de istorici de anvergură, a efectuat această deplasare este legat de faptul că în orașul dunărean a fost înmormântat, în 1710, trupul neînsuflețit al lui Ivan Mazepa. Hatmanul și-a pierdut viața în războiul pe care ucrainenii, în alianță cu Carol al XII-lea, regele Suediei, l-au purtat cu Rusia, iar o întorsătură a istoriei a făcut ca hatmanul să fie înmormântat de cazaci la Galați, în Biserica Sfântului Gheorghe. De menționat că prima vizită neoficială a fostului președinte al Ucrainei la Galați a avut loc în 2016. Dl ministru Teofil Rendiuk ne-a sunat la telefon la sediu, anunțând despre această vizită, iar întâlnirea cu dl Viktor Iușcenko a avut loc în Parcul Libertății unde este amplasată statuia lui I. Mazepa încă din anul 2004.

Din Parcul Libertății am plecat la locul unde a fost înmormântat hatmanul Mazepa. Biserica Sf. Gheorghe a fost distrusă prin inundare, de

comuniști, în anul 1962. Ieșit de câțiva ani din lumea politică, fostul președinte al Ucrainei, Viktor Iușcenko, intenționează să restabilească adevărul istoric în ceea ce-l privește pe controversatul hatman al cazacilor, Ivan Stepanovyci Mazepa (1639-1709), personalitate considerată

rată în țara sa de ceva vreme, dar mai ales de la declanșarea crizei Crimeei, un erou național de importanță majoră. Timp de decenii, biografia lui Mazepa a fost falsificată în mod grosolan de autoritățile bolșevice. Hatmanul căzăcimii ucrainene a fost înfățișat ca un aventurier care și-a trădat țara și a provocat mari nenorociri poporului ucrainean. Cu prilejul vizitei pe care a făcut-o la Galați, la 25 octombrie 2017, fostul președinte al Ucrainei a mărturisit că istoria Ucrainei trebuie

rescrisă în ceea ce-l privește pe I. Mazepa, pe baza mărturisirilor ce trebuie scoase la lumină cu multă migală. Primul pas în demersul de a descoperi mormântul lui Ivan Mazepa a fost semnarea unui protocol de colaborare cu Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, document

fără de care nicio săpătură arheologică nu ar putea fi autorizată, a declarat prof. univ. dr. Iulian Bârsan, rectorul Universității de Stat gălățene. După semnarea protocolului, vizita a inclus discuții cu profesori ai Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie, cu reprezentanți ai Muzeului de Istorie și ai Primăriei Galați, pentru a fi clarificate o serie de aspecte juridice și științifice legate de intențiile echipei de istorici ucraineni. Deja s-a identificat locul în care ar putea fi mormântul lui Ma-

zepa, însă zona este destul de mare, de aproape un hectar, fiind acoperită în proporție de 60% de mai multe clădiri: câteva blocuri, un hotel, un restaurant și sediul Camerei de Conturi din Galați. Prima concluzie a fost că procedura va fi una de durată și necesită o mulțime de aprobări speciale. Înainte de a trece la acțiunile arheologice este necesar să se facă o cercetare minuțioasă a arhivelor, trebuie studiate planurile Bisericii Sf. Gheorghe, găsiți, eventual, martorii care au participat la demolare. Chiar dacă se vor găsi oseminte, cine garantează că sunt ale lui Mazepa? Trebuie găsiți urmași pentru a preleva probe ADN, astfel încât identificarea să fie corectă, a fost de părere dl Constantin Ardeleanu, profesor universitar, unul dintre reprezentanții părții române la discuții. Trebuie întocmit un dosar la Ministerul Culturii pentru a solicita începerea săpăturilor arheologice. În concluzie, I.S. Mazepa, mare hatman al cazacilor din Ucraina între anii 1689-1709, reprezintă o interesantă personalitate politică și militară, care a suscitat o atenție deosebită în istoriografie, datorită poziției sale de conducător al unui stat slav care a încercat, după anul 1708, să dobândească vechiul statut politico-juridic de stat independent al Ucrainei față de „aliatul” și „protectorul” – Rusia – un imperiu aflat în plină expansiune politică și extensie teritorială, ce-și exercita dreptul forței, sub masca eliberatorului popoarelor creștine din sud-estul Europei.

Vichentie NICOLAICIUC

La 1 februarie 2018, s-au împlinit 166 de ani de la nașterea celui mai de seamă dramaturg, nuvelist, pamfletar, poet, scriitor, director de teatru, comentator politic și ziarist român, Ion Luca Caragiale. George Călinescu îl considera a fi cel mai mare dramaturg român și unul dintre cei mai importanți scriitori români.

Nu vom relua date cunoscute despre viața și opera lui Caragiale, ci ne vom opri doar la câteva aspecte mai importante.

Adolescentul Iancu a început să scrie poezii, dar înainte de debutul literar a fost fascinat de performanțele teatrale ale unchiului său, actorul și șeful de trupă, Iorgu Caragiale.

166 de ani de la nașterea lui Ion Luca Caragiale

L-a cunoscut pe Eminescu când tânărul poet, debutant la „Familia“, era suflor și copist în trupa lui Iorgu. Mai târziu, între anii 1878 și 1881, a colaborat la „Timpul“ alături de Eminescu și Slavici.

După moartea sa (la 9 iunie 1912), Caragiale a început să fie recunoscut pentru importanța sa în dramaturgia românească. Deși a scris doar nouă piese, el este considerat cel mai bun dramaturg prin faptul că a reflectat cel mai bine realitățile, limbajul și comportamentul românilor. Tipurile și situațiile din comediiile sale erau inspirate din realitatea socială a timpului. Dar actualitatea scrierilor lui Caragiale este de necontestat. Destui politicieni de azi amintesc de caricaturile caragialești.

Opera lui Caragiale i-a influențat pe alți dramaturgi, cum ar fi Eugen Ionesco, românul naturalizat în Franța care a pus bazele (împreună cu Samuel Beckett) teatrului de absurd. Eugen Ionesco a înțeles de minune latura perenă a satirei înaintașului său. Golul sufletesc, gândirea-șablon, marasmul intelectual al omului modern au ieșit la iveală cu toată puterea și cruzimea adevărului. Putem face o paralelă perfectă între „Cântăreața cheală“ a lui Ionesco și, de exemplu, „Căldură mare“ a lui Caragiale. Smotocea și Cotocea, Leonică Ciupicescu, Manolache Guvidi, Trahanache, Tipătescu, Bibicu, Pristanda, Gudurău, o întregă galerie din dramaturgia și din „Momentele“ lui Caragiale reînvie prin Eugen Ionesco și se perpetuează și azi, în viața noastră, oriunde.

Ion Luca Caragiale a fost ales post-mortem membru al Academiei Române (1948).

Ion ROBCIUC

PRIMELE ROMANE ISTORICE ALE LUI OSYP MAKOVEI ȘI MIHAIL SADOVEANU: „IAROȘENKO“ (1905) ȘI „ȘOIMII“ (1904) – SIMILITUDINI ȘI DIFERENȚIERI

(Urmare din numărul 349-350/2017)

Așadar romanul „Iaroșenko“, tematic, îl prelungeste pe Sadoveanu dezvăluind realități istorice grave specifice nu numai Moldovei, ci și Ucrainei din care aflăm adevărata față a cuceritorilor creștini sau păgâni, conform previziunii lui Nicoară, ce reprezenta ambele state vecine, fost hatman al cazacilor și domn al Moldovei, căci cele două puteri, care se înfruntau pentru hegemonie, la nevoie, se împacău mereu în defavoarea supușilor lor. Romanul lui Osyp Makovei, la rândul său, se publică în ziarul „Ruslan“ din Lviv în 1905, iar cartea dedicată tineretului școlar apare spre sfârșitul anului tot acolo, fiind reeditată la Kiev în anii 1915, 1919, 1929 și la Lviv în 1926, succes pe care l-a prevăzut marele Ivan Franko în studiul-sinteză „Literatura ucraineană 1904-1908“, generalizând astfel: „Osyp Makovei prin eroul Mykula Iaroșenko ne-a dat nouă, în baza cercetării de studii și izvoare istorice, o scenă emoționantă a luptei dintre turci, polonezi și cazaci“. Într-adevăr Makovei a citit tot ce se putea citi despre Bătălia de la Hotin din 1621, a cutreierat câteva săptămâni terenul de lângă Hotin, între Siret, Prut și Nistru, nordul Basarabiei și Kamianet-Podilskyi ca să-și imagineze scenele de bătălie aidoma, a folosit propria disertație „Osman“ susținută în 1899 în fața marelui slavist Vatroslav Jagić, la Viena, despre poetul croat Ivan Hondulyci și epopeea sa „Osman“, care trata exact tema victoriei polonezilor și cazacilor împotriva turcilor la Hotin (1621) și-n sfârșit, recunoaște autorul, de cel mai mare preț i-a fost cartea „Istoria campaniei de la Hotin“ (1646) a comisarului Jan Sobieski, voievod de Lublin și participant direct la această înfruntare, unde au fost prezente și alte personalități istorice ale vremii precum hatmanul Jan Karol Chodkiewicz, liderul campaniei poloneze, hatmanul Petro Konașevyci Sahaidacyni, liderul cazacilor zaporojeni, alături de fostul hatman Iakiv Borodavka, Radu Mihnea, domn al Țării Românești, Ștefan Tomșa luptând pentru a doua domnie în Moldova alături de turci, Petru Movilă, viitorul mitropolit al Kievului și pretendent la domnie tot în Moldova, alături de poloni, ca urmaș al tatălui său, domn al Moldovei și Țării Românești Constantin Movilă, ucis în luptă cu tătarii, Stanislaw Liubomyrski, succesorul lui Chodkiewicz și Osman II, inițiatorul campaniei antipoloneze și anticăzăcești. Turcii cu armata lor supranumerică asediază cetatea Hotinului, unde s-au instalat mai devreme armata poloneză și cea a cazacilor ca să împiedice înaintarea lor spre Polonia. Despre taberele poloneză și cea a cazacilor aflăm amănunte zilnice prin

intermediul eroului ucrainean Mykula Iaroșenko din Siret care ajunge la Hotin pe urmele familiei sale smulse din sânul curții părintești în robie de către turci, prin peripeții extreme, la limita dintre viață și moarte, asemănătoare lui Ionuț Jder spre Cetatea Albă a lui Alexandru cel Bun, unul dintre oamenii Măriei Sale – cum zice Sadoveanu. Mykula Iaroșenko, un țăran din Siret, locuia lângă biserica Troița, azi monument istoric din vremea Mușatinilor, sub dealul Ruinei, al fostei cetăți de apărare a capitalei moldovene, știa să mănuiască sabia de la tatăl său Semen Iaroșenko, armean de origine, fost luptător în armata cazacilor ucraineni, stabilit la bătrânețe la coarnele plugului în Siret, și, bineînțeles, știa de la fratele său Ilaș, plecat voluntar, fără voia părinților, să lupte împotriva turcilor alături de viteazul cazac Korețki, spaima turcilor, de care nu se știa de ani buni nimic. Plecat în oraș după cumpărături auzi clopote și larmă mare pe dealul Ruinei și, când ajunsese acasă, nu-și mai găsi familia – mama, tata, soția Roxanda și băiețelul de 4 ani Todyrko – fiind luată în robie de turci în drum spre Hotin. El lasă casa în grija vecinilor, cumpără o sabie din cartierul tătarilor și pleacă în urma familiei sale. Pe drum eliberează fugari din robie, căzuți în mâinile mercenarilor, ce-i revindeau iarăși turcilor. Strecurându-se printre aceștia întâlnește chiar pe viitorul hatman Sahaidacyni, care venea cu un grup de cazaci spre hatmanul Borodavka să apere cetatea Hotinului, unde se instalaseră polonezii lui Chodkiewicz. Atacați fiind de turci, care se pregăteau de asediul cetății, Mykula îl salvează pe Sahaidacyni, rănit la mână și ajunge în tranșeele cazacilor, repartizat pentru meritele sale, ca salvator al fostului hatman la regimentul vestitului comandant Mychailo Doroșenko, care pentru a-i mulțumi pe cazacii dezbrinați de plimbarea pe drumuri ocolitoare prin Basarabia pe sub nasul turcilor și tătarilor cu pierderi imense, propune realegerea tătucului Sahaidacyni din nou hatmanul lor în locul lui Borodavka, căci altfel n-aveau nici o șansă în încheștarea lor cu păgânii. Într-adevăr turcii, în atacuri succesive, îi loveau doar pe cazaci fiind respinși mereu, până într-o zi cumplită, când fără ajutorul nemților ar fi pierdut, însă armata poloneză n-a intervenit nici atunci pentru a obține o victorie decisivă. În aceste condiții Mykula, între atacuri, își căuta mereu familia având trecere liberă nu numai între cazaci, dar și printre moldovenii lui Tomșa, ce construiau un pod de atac peste Nistru prin socrul său Ceamcean ce lupta alături de domn, care îi dădu bietului moldovean un bilet de liberă trece spre tabere de ostatici putând astfel să continue împlinirea visului său de a-și răscumpăra familia. Timp

de o lună și jumătate rezista în luptele cazacilor atacați continuu de turci, care țineau morțiș să scape de cazaci, căci prezentau pentru ei pericolul cel mai mare. Se zvonea că făceau târg chiar cu polonii să le predea pe cazaci, deși cazacii s-au înțeles să lupte alături de polonezi împotriva păgânilor - turcilor și tătarilor - ce prădau continuu pământurile lor, luând toate bogățiile, vite, cai și oameni în robie. Un cazac scăpat viu din ghearele lui Osman la Isaccea, lângă Dunăre, se afla în cele 18 galere căzăcești prinse la furat în Basarabia, iar ordinul sultanului, care și-a ucis pe fratele Mahomet, era să-i extermine. Astfel, una au scufundat-o, iar dintre cazacii prinși o parte i-au împușcat ienicerii, pe alții „singur i-a blagoslovit cu săgeți, pe unii, la porunca sa i-au belit de vii, i-au călcat cu elefanții, ori i-au rupt cu galere și cărlige, fie i-au despiciat în două... Se ridică părul măciucă să privești acestea“(v. O. Makovei, *Opere*, vol I, „Iaroșenko“, pag. 627, Kiev, 1990, traducere proprie).

După lupta cumplită a cazacilor cu turcii, la asistența pasivă a polonezilor Mykula avea trece și la poloni prin Dzeron armeanul, care îi slujea lui Petrașcu Movilă și-l ținea în tabăra leșilor pe tatăl său în afara atacurilor turcești, dar, din păcate, chiar la sosirea lui Mykula moldovenii de-aici au fost atacați de o ceată de leși că-s trădători de ai lui Tomșa și bătrânul Iaroșenko va fi ucis sub cetate chiar în ascunzătoarea de unde privea cu fiul său grozăviile leșilor răzbuunători asupra moldovenilor, care pe cei vii îi aruncau de pe stâncă în Nistru, împușcând în râsete pe supraviețuitorii, deși Petru Movilă îi ruga pe mai marii oștenilor polonezi și ai cazacilor – Chodkiewicz și Sahaidacyni – să nu se poarte ca barbarii, jefuind și omorând pe moldovenii, cu toate că toți cei asediați sufereau de foame. Pierzându-l pe tata, Mykula era dărâmat psihic, nu mai avea chef de luptă, deși în acea bătălie cumplită lupta ca un leu cu sabia, suliță și oiștea salvând o grămadă de camarazi de moarte, ba a adus chiar și o limbă de preț în persoana unui pașă, ce oferea bogății mari pentru libertate. Cu promisiunile unor cazaci de a-l ajuta și a lui Tomșa, de asemeni, el continua căutările restului familiei și fu fericit când descoperi într-o noapte de vacarm turcesc hainele Roxandei și descoperi chiar a doua zi niște fugari în frunte cu fratele său Ilaș, pe care toți îl credeau mort, însă acesta fiind rob de 5 ani la turci a fugit, ca să cadă iar în robie la turcul din Țarigrad, aici la Hotin, unde i-a găsit pe mama, Roxanda, și pe Todyrko, ca să-i elibereze și pe ei.

(Continuare în numărul următor)

Ioan CHIDEȘCIUC

Oaspeții iernii

Toată copilăria mea am petrecut-o în mijlocul naturii: ba în grădina din spatele casei părintești plină cu pomi fructiferi, ba în țarină, în lunci cu vitele la păscut, dar mai ales în pădurea plină cu fel de fel de copaci. În luna mai te îmbăta mirosul florilor de salcâm, apoi al celor de tei. Urmau fagii, frasinii, stejarii, arțarii. La marginea pădurii, în lumina bogată a soarelui erau specii mai mici: socul, cornul, măceșul, liliacul sălbatic. Vara, îmi plăcea oceanul de verdeață cu valurile line pe care le făceau vârfulurile copacilor, când adia vântul! Dar stejarii erau de neclintit cu crengile lor robuste, arătându-și măreția și nesupunerea. Frunzele se mișcau puțin grijulii să nu-și deranjeze locatarii: o mulțime de păsărele care cântau atât de frumos. Adeseori stăteam nemișcată, ca o statuie, ascultându-le și minunându-mă de frumusețea acestor locatari ai pădurii, căutând tot timpul să-mi creez o lume a mea. Vara, când mergeam cu frații mei sau cu prietenii la cules de ciuperci, ne sculam tare de dimineață ca să ne întoarcem cu coșul plin de hribi, hulubițe, creasta cocoșului, iuțari, gălbioare, zbârciogi etc., niște delicatose fierte cu fire de mărar și pregătite sub formă de salată cu usturoi verde tocat. Știam la perfecție care sunt comestibile și care otrăvitoare. Așa încât tovarășii de drum mă întrebau despre felul ciupercilor. În cariera mea didactică, când predam lecția despre păsări, îmi apărea în minte tabloul cu pădurea și viețuitoarele ei din copilărie. Când am predat „Puiul“, elevii au rămas atât de impresionați, încât pe obrajii lor s-a prelins o lacrimă. Apoi, unii dintre ei au adus și la școală căsuțe pentru păsările care rămân în țară să ierneze ca să arate dragostea și grija pentru păsărele. Apoi au dus căsuțele acasă să le pună în pomi, în livadă cu pomi fructiferi unde puneam și hrană. În fiecare an, primăvara plecam în pădure să le urăm bun venit păsărilor, să ascultăm cântecele lor, iar

toamna făceam același lucru: le uram „drum bun, să veniți din nou sănătoase“. De ce spuneam așa? Pentru că rândunelele, la începutul lunii septembrie ne părăsesc și zboară în Africa unde este cald. Trebuind să zboare 6000 de km, traversând Sahara cu călduri foarte mari, fără hrană, adeseori numărul se reduce cu 50%. Rândunelele zboară mai încet decât o barză sau o rață sălbatică, neavând aripi puternice, cu care să planeze și să se odihnească în zbor. De aceea, cu mari emoții așteptăm întoarcerea dragilor oaspeți. Orientarea lor la întoarcere cuprinde un veritabil mister care le face să fie și mai mult iubite și așteptate în fiecare primăvară. Când pleacă toamna, lasă cuiburile pustii, iar în sufletele celor ce iubesc păsările lasă un gol imens. În lipsa rândunelelor simțind poate cum tânjim după ele, s-au domesticit vrăbiuțele. Dorm în grajd (când e mai frig mai dorm și în cuibul rândunelelor) împreună cu găinile, mănâncă împreună cu ele, nu se sperie când venim să le

admirăm, să le observăm. Dar nu puteam pricepe de unde au atâta vervă și energie: se trezesc odată cu zorii, n-au program drămuț de sindicat, nici pensie de boală sau bătrânețe... Cu inimioara lor cât un grăunte de muștar zboară și cântă cât e ziua de lungă pe soare sau zăpadă cu aceeași bucurie în glas. Piciorușele lor nu mai groase decât croșeta, țopăie pe zăpadă sau pe pervazul de gheață. Când venim cu mâncare pentru găini, ele nu se sperie, ci înclină capșorul într-o parte și mărgelele ochilor spun „mulțumesc“. Uneori se îmbăiază în jardinierele pline ochi cu zăpadă, fără apă caldă. Când ne doboară stresul, furia, supărarea sau neputința, să privim cu mai multă curiozitate și îngăduință păsările. Ele nu seamănă, nu seceră, nu strâng nimic în hambare și, totuși, Tatăl Ceresc le hrănește și le are în grija Lui. Oare nu suntem și noi făpturi ale Lui, ca și ele? Și acum, când trec prin satul meu drag Dărmănești, mi-arunc o privire către copacii cei bătrâni peste care parcă n-au trecut anii. Au aceeași măreție și aceeași aură de monumente vii ale naturii. Mă consolez că odată, demult am făcut și eu parte din povestea lor.

Artemizia GHEORGHI

Cum a vrut Dumnezeu

Cu vreo trei zile înaintea ajunului Bobotezei pe stil vechi, avusesem o scurtă discuție cu preotul nostru paroh Petru Valentin Ardelean exprimându-ne îngrijorarea ca n-aveam gheață pentru meșterirea de către enoriași a crucii de gheață, conform tradiției. Albia Sucevei era acoperită doar pe alocuri de o pojghiță subțire și fragilă.

– Ce ne facem părinte?

– Ba plouă, ba fulgăiește. Asta-i... Până la urmă cum o vrea Domnul. Așa va fi! Poate nu va fi nevoie de o cruce de lemn!

– Poate a mai fost de lemn. Eu cel puțin nu mai țin minte...

– Ca să nu prelungim discuția eu spun ca va fi așa cum va dori Dumnezeu. Și întrucât dialogul a avut loc pe holul Școlii Gimnaziale din Izvoarele Sucevei, au zindu-se soneria electrică, preotul nostru cu catalogul sub braț s-a scuzat urmând să-și țină ora de religie. M-am retras udat bine de burnița care tocmai atunci reînce-

pute dar care, peste noapte, și în cele două zile ce au urmat a cedat locul gerului nu lipsit în răstimpuri de șuierul rece al vântului însoțit de o ninsoare bogată. Ciuleam urechile și noaptea, dar susurul Sucevei se auzea tot mai stins! Era limpede pentru mine ca și pentru orice creștin de la noi că gheața groasă și abundentă din zori a contribuit la liniștea creștinilor, câțiva dintre ei având deja întruchipată în minte crucea ce va fi modelată după rugămintile lor adresate cu gândul sau prin rostirea rugăciunilor către Tatăl Ceresc.

Decebal Alexandru SEUL

PARODIE

Mihai VOLOȘCIUC

Un cerb vesel

(după poemul „Un cerb trist“ din „Curierul ucrainean“, nr. 349-350, decembrie 2017)

„M-am întâlnit c-un cerb în vale“...
Așa-i poemul început
Și-n coarnele Măriei Sale
Parcă pădurea a-ncăput.

Privindu-i mersul în tăcere,
Majestuos și degajat,
Simțeam pădurea cum îmi cere
Să-l recunosc drept împărat.

Mă frământam, nu-mi găseam locul,
O, câte aș fi vrut să-i zic,
Că îl pândește glonțul, focul,
Dar n-am putut rosti nimic

Că a intrat în cârd de ciute,
Frumoase toate, de nespus,
Era prea vesel să m-asculte,
Chiar dacă ceva i-aș fi spus.

Văzând aceste dulci priveliști
Și sufletu-mi se bucura
Și se-nălța fără opreliști
Peste pădurea ce vibra.

Avea pădurea cin' s-o poarte
În coarne spre o altă zi,
Să ducă-n veacuri, mai departe,
Zvon de uimiri și bucurii.

Simțeam și eu, cum cerbu-acela,
Că aparțin ăstui pământ,
Că vieții suntem santinela,
Izvor de liniște și cânt.

Și-am stat privindu-i cu iubire,
Cu ochii plini de liniște
Și-am zis spre cer cu mulțumire:
O, Doamne, cât de bine e!...

Ce bine-ar fi așa să fie,
Dar adevăru-adevărat,
E că, numai în parodie
Așa ceva e de-ntâmplat.

S-ar prea putea, dar nu se poate,
Cât braconieri avem câți vrei,
Dom' Voloșciuc are dreptate:
Ni-s cerbii triști, și noi ca ei!

Lucian PERȚA

PARODIE

Radu BOTIȘ

De taină voci...

(din „Curierul ucrainean“, nr. 351-352, ianuarie 2018)

O rază-mi cerne-n suflet îndoiala
Că tot ce scriu nu intră-n Absolut,
Așa cum vreau și totdeauna-am vrut,
Și în lumina ei caut greșeala.

De taină voci îmi spun că niciodată
Eu n-o să izbutesc așa să scriu
Ca mesager al noului să fiu,
Și raza tocmai asta îmi arată.

Dar am aflat că „voci“ sunt trucuri vechi,
Că-s cei ce îmi contestă măiestria,
Eu simt că sensul vieții mele-i poezia
Și scriu de-acum cu dopuri în urechi!

Lucian PERȚA

În mod sigur, sunt încă destul de multe persoane care îl țin minte pe maestrul bucătar Colea Olexiuc, cum i se spunea în cercul bucătarilor profesioniști, plecat dintre noi în urmă cu 10 ani. Dacă trăia, împlinea acum 100 de ani!

Centenarul nașterii lui Mykola Olexiuc a fost organizat de Uniunea Ucrainenilor din România, filiala București, la 9 decembrie 2017, în cadrul programului „Să ne cunoaștem predecesorii”, demarat în anul 2017.

Un grup de ucraineni, în general dintre cei care l-au cunoscut pe domnul Olexiuc, s-a deplasat la Cimitirul Bellu Evanghelic unde, pe

mormântul lui, au depus flori și o coroană din flori galbene și albastre, ca semn al respectului pe care-l poartă pentru cel ce a fost un bun ucrainean și patriot, Mykola Olexiuc. Ei au aprins lumânări pe mormântul frumos amenajat chiar de dânsul cu mult timp înainte de moarte. Pe partea din față a crucii stau cuvintele-îndemn ale lui Șevcenko din „Testamentul”: «Не забудьте пом'янути незлим, тихим словом». Iar pe spatele crucii sunt scrise două strofe sugestive din poezia „Elegie” a poetului Osyp Makovei: «Коли помрем і заростем квітками, у споминах ще оживем не раз, аж поки поруч з нашими кістками заснуть усі, що пам'ятали нас. І буде се вже наша смерть остання, наш порох вітер світом розжене; прийде весна, прийде пора кохання, а нас ніхто й ніколи не спімне...».

S-au depus flori și la mormântul proaspăt făcut alături, cel al soției sale, Iulia, care în luna iunie a anului trecut, la 97 de ani, a plecat și ea la cele veșnice. După cum se obișnuiește la ucraineni, cei prezenți au intonat câteva melodii specifice și

Un deceniu de când Colea Olexiuc a intrat în eternitate

cântece pe versurile Marelui Cobzar.

În după-masa aceleiași zile, la sediul UUR București, a avut loc o emoționantă evocare a celui care a fost Mykola Olexiuc, în prezența multor oaspeți, a rudelor sale mai îndepărtate (copii nu a avut domnul Olexiuc), a prietenilor, precum și a reprezentantului Ambasadei Ucrainei în București, ministrul consilier

Domnia Sa.

În luările de cuvânt ale celor prezenți la masă rotundă, s-a subliniat faptul că maestrul Olexiuc, după ce și-a ispășit în închisoare pedeapsa de a fi un bun ucrainean, a funcționat în multe restaurante renumite din București, a impresionat multe personalități cu bucatele sale atât prin gustul, cât și, mai ales, prin aspectul lor! Însuși poetul și epigramistul Păstorel Teodoreanu a apreciat la superlativ bucătăria lui Colea, pe când acesta lucra la unul din restaurantele prestigioase pe care le frecventa poetul și i-a compus chiar și o epigramă: „Nu uitați, ciocnind paharul/ Cu Spumos sau Ottonel, Nici pe Colea bucătarul,/Nici pe mine, Păstorel”.

Mulți dintre participanți la manifestare au ținut să depene amintiri, în cadrul mesei rotunde, despre cel care, în urmă cu un deceniu, a plecat dintre noi: doamna Virginia Teaciuc, soția primului președinte al UUR și deputat, dna Elena Scoreico, nepoata Iuliei Olexiuc, dna Elena Bodrug, ucraineanca căreia maestrul i-a împărtășit din experiență în timp ce lucrau împreună și mulți alții. Eu am putut să mă laud că dl Olexiuc când

Ievhen Levytky și a soției acestuia. Domnia sa a apreciat inițiativa organizației noastre de a aduce omagiu

predecesorilor ucraineni din capitala României, de a le vizita mormintele, mai ales că este deja cunoscut faptul că în București s-a adăpostit o mare parte din emigrația ucraineană și aici își odihnesc somnul de veci multe personalități, din diferite epoci, iar de acest aspect a început să fie interesat chiar și statul ucrainean. Și această problematică va trebui să fie cercetată mai aprofundat, a subliniat

a fost la nunta mea, în satul meu natal din Maramureș și a realizat câteva aperitive, ele au fost atât de aspectuoase și înflorate, încât nuntașii nu au vrut să creadă că sunt comestibile! S-a subliniat și faptul că domnia sa, chiar și la o vârstă înaintată, ca un ucrainean veritabil, nu putea refuza să vină la nici o acțiune culturală a UUR unde era invitat și așteptat.

După cum se știe, el a reușit să publice multe cărți din domeniul artei culinare în limba română, colaborând, mai ales, cu Editura Teora. Să amintim doar câteva titluri: „Preparate culinare reci”, „Rețetele lui Colea”, „Preparate culinare fără carne și mâncăruri de post”, „Rețete culinare cotidiene” și altele care și acum se reeditează. Dar domnia sa a ținut ca măcar o carte de bucate să îi apară și în limba ucraineană și ea a reușit să iasă la Editura

„Litera”. Iar acest volum a fost atât de apreciat în Ucraina, încât la Lviv se intenționează reeditarea lui.

La sfârșitul manifestării, formația „Zorea” la care domnul Olexiuc ținea tare mult și o invita la diverse fericite prilejuri să cânte, a interpretat și de această dată câteva melodii populare ucrainene, mult îndrăgite cândva de cel evocat.

La o gustare, cu care s-a încheiat evenimentul și la „un pahar de vorbă” a continuat discuția despre domnul Olexiuc, dar și despre alte persoane importante din lumea ucraineană din București, despre care puțini mai știu unde își odihnesc somnul de veci. Oricum, programul început va continua, prin UUR, și în acest an și vom aștepta cât mai multe sugestii de la semenii noștri în acest sens.

A doua zi, după slujba religioasă ucraineană duminicală, săvârșită la biserița de lemn din Drumul Taberei, a fost organizat un parastas de pomenire a maestrului bucătar Colea Olexiuc și a soției acestuia. Dumnezeu să-i ierte și să-i odihnească în pace pe amândoi și pe toți ucrainenii care au plecat dintre noi și au lăsat urme adânci, făcând cinste comunității noastre din România.

Iaroslava-Oresea COLOTELO

In memoriam Colea Coriciuc

Pe parcursul vieții cunoaștem o mulțime de oameni. Pe unii îi păstrăm cu plăcere în suflet, lăsându-i să alcătuiască temelii acestuia. La temelii sufletelor multora stau clipele frumoase, în unele cazuri unice, datorate de Colea Coriciuc. La 3 februarie, s-a împlinit 1 an de când nu mai este printre noi. A lăsat în urmă lacrimi și durere, deznădejde. Pentru că el era omul care ajută și pe săracul, și pe bogatul. Era un vindecător fără arginți, prețuind sănătatea care este lucrul cel mai de preț în lume. Pentru el bucuria constituia motorul supraviețuirii și căuta să bucure nu numai pe cei în mijlocul cărora a trăit, ci și pe mulți, foarte mulți din toate colțurile țării. De

aceea, la praznicul de 1 an au curs mașini din toată țara. Pe mulți i-a salvat și în cazuri în care nici medicii nu au dat șanse de supraviețuire. Cei veniți au acoperit mormântul lui Colea cu flori. Și soția sa, Natașa, profesoară de limba română, fosta mea elevă de care sunt mândră, a primit coșuri uriașe de flori – gest de stimă și respect pentru munca despusă alături de soțul ei pentru ajutorarea semenilor. Amândoi erau îndrăgostiți de natură. Au privit-o de aproape, au înțeles-o, au studiat calitățile curative ale plantelor, florilor, le-au cules, s-au bucurat că arborii, iarba, florile sunt împreună cu ei pe această generoasă planetă, Pământ. După moartea mult prea prematură și neașteptată a lui Colea, pe lângă faptul că am rămas surprinși și îndurerăți, avem mult de învățat: să ne bucurăm de universul care ni s-a dat, să fim capabili de un răspuns emoțional la ceea ce

trăim, să facem bine că bine vom găsi chiar dacă nu imediat și nu în același loc, să fim proprii noștri constructori, reconstructori și arhitecți, să ne clădim permanent destinul, să aducem în vizorul lui calmul, încrederea, liniștea, iubirea, luciditatea și nădejdea că nimic nu e întâmplător.

Să ne amintim că mai avem multe de învățat chiar și la adânci bătrânețe. De sufletul meu „s-a lipit” articolul „Ultima zi” al Mălinei Anițoae. Articol pe care l-am decupat din ziarul „Crai nou” și l-am purtat ca pe o carte de rugăciune pe unde am umblat în străinătate. Ba l-am citit în Italia „stranierelor” care l-au și înregistrat pe telefoane mobile.

Acolo, din articol, se desprinde îndemnul să trăim fiecare zi ca și cum ar fi ultima.

Artemizia GHEORGHI

Șeful statului ucrainean a apreciat pozitiv rezultatele convorbirilor avute la Davos

După cum transmite site-ul Administrației Prezidențiale, la 23 ianuarie 2018, a început Forumul Mondial de la Davos, în Elveția. Conferința anuală de elită a durat patru zile și i-a adunat la un loc pe cei mai puternici politicieni și oameni de afaceri din lume.

La această reuniune anuală a luat parte și președintele Ucrainei, Petro Poroșenko, în fruntea unei delegații ucrainene.

„Referitor la rezultatele participării la Forumul de la Davos, dacă răspund printr-o singură frază, pot spune că totul a fost foarte bine“, a afirmat Poroșenko la briefingul consacrat rezultatelor participării la cea de-a 48-a ședință anuală a Forumului Economic Mondial de la Davos și întâlnirilor bilaterale avute cu acest prilej.

Am avut consultări extrem de detaliate cu partenerii noștri din cadrul organizațiilor financiare internaționale. Ele au fost foarte constructive“, a mai spus președintele. Au fost convenite pozițiile privind venirea experților în Ucraina și pașii ce au mai rămas de urmat pentru invitarea misiunii în vederea obținerii următoarei tranșe. Și toate acestea intră acum în sarcina Guvernului și Parlamentului, a adăugat președintele.

„Sunt convins că, dat fiind faptul că noi am grăbit venirea experților pentru stabilirea de

comun acord a unor soluții convenite este deja un lucru extrem de pozitiv“, a menționat Petro Poroșenko.

Președintele a amintit despre câteva întâlniri, în special despre întâlnirea cu directorul general al FMI, Cristine Lagarde, cu primadjunctul acesteia, David Lipton, cu președintele Băncii Mondiale, Jim Yong Kim. „Au fost discuții detaliate și scrupuloase care ne permit să privim cu optimism în viitor“, a menționat șeful statului.

În afară de acestea, la „Casa Ucraineană“ din Davos a avut loc întâlnirea cu președintele Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Suma Chakrabarti. „Dacă vorbim despre pașii practici, pot spune că l-am rugat pe președintele Chakrabarti ca în 2018 să acorde mai multă atenție sectorului privat, ca BERD să crediteze în mai mare măsură sectorul privat și municipal deoarece investițiile comune și creditarea permit să crească transparența investițiilor, luând în considerare descentralizarea“, a spus șeful statului.

Președintele i-a mulțumit reprezentantului UE, Hugo Mingarelli, pentru aprecierile pozitive ale acestuia la adresa rezultatelor descentralizării. „Pe baza finanțării în comun se schimbă în mod fundamental fața orașelor noastre – a drumurilor, a iluminatului, a școlilor, a infra-

structurii urbane, a economiei de energie. Toate aceste direcții se realizează în prezent. Bazele lor sunt puse inclusiv la aceste convorbiri avute de mine la Davos. Iar eu sunt extrem de mulțumit“, a menționat șeful statului. „O altă caracteristică a Forumului de la Davos, 2018 este aceea că niciodată nu a fost un număr atât de mare de întrebări din partea marilor investitori străini. Mă bucur foarte mult căci aceasta ne oferă argumente în plus pentru a promova cu hotărâre reforma fiscală și pentru a adopta decizii privind cadastrul funciar“, a afirmat președintele.

Șeful statului a mai menționat că este necesară crearea Biroului Național pentru Cercetări Financiare, interzicându-se altor organe de forță „să se apropie“ de bussines. „Trebuie să avansăm în problema înlocuirii impozitului pe profit cu impozitul pe capitalul realizat, scutind de impozite fondurile reinvestite în dezvoltarea economiei ucrainene. Trebuie să facem tot ce se poate pentru a asigura, în 2018, creșterea economică“, a spus președintele.

Șeful statului s-a întâlnit cu președinții Poloniei și Lituaniei, cu premierii Croației și Marii Britanii, cu liderii țărilor baltice și balcanice, cu o serie de investitori care se pregătesc să vină în Ucraina, în infrastructura ei portuară și rutieră, în industria alimentară și prelucrătoare, în energetică etc.

Președintele a apreciat activitatea „Casei Ucrainene“ de la Davos. „Atitudinea, speranțele, disponibilitatea și optimismul față de Ucraina i-au dominat pe toți vizitatorii „Casei Ucrainene“. Șeful statului a mulțumit întregului colectiv al „Casei Ucrainene“ din Davos pentru munca fantastică pe care a făcut-o acesta, spunând „ați făcut o treabă strălucită“.

Ucraina și SUA au convenit să-și coordoneze acțiunile în probleme de securitate

Președintele Ucrainei, Petro Poroșenko, s-a întâlnit cu secretarul de stat al SUA, Rex Tillerson, cu care a discutat problema coordonării acțiunilor celor două țări în probleme de securitate. Anunțul în acest sens a fost făcut de șeful statului ucrainean la briefingul consacrat rezultatelor întâlnirii care a avut loc cu prilejul participării lui Petro Poroșenko la cea de a 48-a ședință anuală a Forumului Economic Mondial de la Davos. „Noi am convenit să ne coordonăm acțiunile în probleme de securitate“, a comunicat Petro Poroșenko.

„I-am mulțumit secretarului de stat al SUA pentru telefonul prin care Ucrainei i s-a confirmat acordarea armelor de apărare. Noi vedem de pe acum posibilități noi de colaborare în domeniul apărării și ne-am înțeles asupra noilor etape ale acestei colaborări“, a mai menționat șeful statului.

Președintele i-a mulțumit secretarului de stat al SUA pentru sancțiunile care se introduc de către partenerii americani împotriva rezidenților ruși. „Sunt convins că această politică este eficientă. Pentru noi este extrem de important acest mecanism de influență pentru a adu-

ce Rusia la masa tratatelor și a asigura astfel dezocuparea Donbasului și eliberarea Crimeei“, a menționat președintele.

Șeful statului a subliniat importanța coordonării pozițiilor în problema desfășurării misiunii de pace în Donbas. „Este extrem de important ca noi să planificăm și să convenim un eventual proiect al rezoluției privind forțele de menținere a păcii în Donbas și caracteristicile pe care trebuie să le conțină această rezoluție. Noi beneficiem de întreaga susținere a SUA, a altor parteneri din Consiliul de Securitate al ONU și eu îmi păstrez optimismul că acest lucru se poate întâmpla în 2018“, a spus președintele.

„Eu, în calitate de președinte al Ucrainei, și din dispoziția mea, diplomații ucraineni vor depune eforturi maxime în acest sens“, a adăugat șeful statului.

Președintele a reamintit faptul că în ziua respectivă are loc întâlnirea reprezentantului special al președintelui SUA în Ucraina, Kurt Volker, cu reprezentantul Rusiei. „Cu certitudine se va insista asupra continuării discuțiilor legate de eliberarea tuturor ostaticilor și a deți-

nușilor politici care se află în închisorile din Rusia“, a subliniat președintele. El l-a informat pe secretarul de stat al SUA despre procesele care au avut loc la eliberarea ostaticilor ucraineni și i-a mulțumit pentru ajutorul acordat părții ucrainene în cadrul acestui proces. „Am convenit ca acest proces să fie continuat“, a adăugat șeful statului.

Președintele a salutat eliberarea altui ostatic, a lui Roman Savkov, care s-a aflat în închisoare într-o stare extrem de gravă și care, datorită unor acțiuni eficiente, s-a reîntors acasă. „Am discutat cu el și cu tatăl lui. Salut din nou faptul că ucrainenii se întorc acasă unde îi așteaptă rudele și întregul popor ucrainean“, a menționat el.

Petro Poroșenko a spus, de asemenea, că a mulțumit SUA pentru ajutorul acordat piloților ucraineni la Kabul. „Aceasta a fost o nouă confirmare a eficienței colaborării noastre: colaboratorii noștri au fost transferați și cazați într-un loc sigur; ne-au ajutat să-i identificăm pe piloții noștri și să organizăm repatrierea lor în Ucraina“, a spus președintele.

„Acesta este un lucru extrem de important deoarece colaborarea noastră, încrederea noastră trebuie să se manifeste inclusiv în cazul unor asemenea atacuri teroriste. Fără îndoială, coordonarea acțiunilor noastre în combaterea terorismului va fi și mai bună. Noi am convenit să colaborăm în această direcție“, a spus președintele exprimându-i totodată condoleanțe în legătură cu moartea, în timpul acestui atac, a celor trei americani.

Pagină realizată de Ion ROBCIUC

UCRAINA - mai aproape